

Julij 2020
ISSN 2712-5734

Luški vozli

LUKA KOPER
Port of Koper

*Revija o trajnostnem razvoju
kopskega pristanišča*

Foto: Mateja Dominko

Desetletje rasti

Skupni
ladijski
pretovor

2010	15,4	mio ton
2019	22,8	mio ton

+48 %

Pretovor
kontejnerjev

2010	476.731	TEU
2019	959.354	TEU

+101 %

Pretovor
avtomobilov

2010	379.250
2019	705.993

+86 %

Razloženi
in naloženi
vagoni

2010	209.783
2019	288.705

+38 %

Število
vlakov

2010	17.023
2019	22.329

+31 %

Število
tovornjakov

2010	144.322
2019	337.940

+134 %

Število
ladij

2010	1.965
2019	1.665

-15 %

Število
zaposlenih

2010	997
2019	1.703

+71 %

Poslovanje leta 2019 je kazalo znake ohladitve gospodarstva, letos je globalno gospodarstvo prizadel še koronavirus. Kako bo vse to vplivalo na poslovanje Luke Koper?

V drugi polovici leta 2019 so se začeli kazati znaki ohlajanja gospodarstva predvsem na področju železovih proizvodov in surovin. Še pred tem smo zabeležili upad pretovora avtomobilov, ki so vedno, ko se pojavi neka kriza, pokazatelj stanja v gospodarstvu. Letošnji izbruh koronavirusa bo imel negativen vpliv na poslovanje Luke Koper, a je celoten vpliv težko napovedati. Luka Koper ves čas pozorno spremlja vse dogodke in z ukrepi zagotavlja, da ima dostop do zadostnega obsega likvidnih sredstev za premostitev teh vplivov, hkrati pa bomo zagotovili izvajanje ključnih razvojnih projektov za družbo. Razmere danes so namreč bistveno drugačne od tistih, ki so vladale ob globalni ekonomski krizi leta 2008. Poleg tega je Skupina Luka Koper danes v veliko boljšem finančnem stanju, kot je bila takrat. Je pa res, da tudi ob tej zadnji krizi ugotavljamo, da je večnamenskost pristanišča pravi poslovni model, saj je upad ene blagovne skupine lažje nadomestiti z drugo.

Vendar se uspešnost pristanišča meri na dolgi rok. V zadnjih desetih letih je koprsko daleč prehitelo marsikatero starejše in bolj uveljavljeno pristanišče.

Res je. V Kopru smo bili sicer vajeni nenehne rasti in je pretovor leta 2019 morda mlačen tuš, ampak ko pogledamo rezultate zadnjega desetletja, smo lahko upravičeno ponosni na naše pristanišče. Število kontejnerjev smo podvojili, prav tako število vozil. Še vedno ohranjamo primat največjega kontejnerskega terminala v Jadranu, avtomobilski terminal pa je v vrhu Sredozemlja. Skupni pretovor je bil za skoraj polovico večji kot pred desetimi leti, prav tako število vlakov. Vse to smo dosegli na enaki pristaniški površini in z eno železniško progo, ki nas povezuje z zaledjem.

Strateški poslovni načrt do leta 2025, ki ga je družba sprejela konec lanskega leta, predvideva naložbe v vrednosti več kot pol milijarde evrov, večinoma v operativne obale, opremo in skladišča, in skoraj četrtinsko rast prihodkov. Po drugi strani pa naj bi se tovor povečal s sedanjih 23,4 le na 27,3 milijona ton?

Ni pomembna le tonaža, temveč struktura tovora in s tem povezana dodana vrednost, ki jo lahko ustvarimo prek naših storitev. S tem bomo povečali prihodke od prodaje za 24 odstotkov na skoraj 280

Pogovor z Dimitrijem Zadelom, predsednikom uprave družbe Luka Koper, d. d.

Rezultati zadnjega desetletja nas upravičeno navdajajo s ponosom

Foto: Matia Ščukovt

milijonov evrov. Poleg tega ne smemo pozabiti, da je koprsko pristanišče uvrščeno med objekte kritične infrastrukture državnega pomena, zato Luka Koper gradi infrastrukturo, ki je ključnega pomena za državo in njeno normalno delovanje, kar je skladno s koncesijsko pogodbo. Družba bo do leta 2025 samo za investicije v javno infrastrukturo za javni promet (cestna in tirna infrastruktura, obale, globine) namenila 213,5 milijona evrov, ostalo pa za skladiščne površine, skladišča in opremo.

Ko omenjate strukturo tovarov, je razvidno, da se je v zadnjih desetih letih delež okoljsko sprejemljivejših blagovnih skupin bistveno povečal. Je to načrtno?

Strateška usmeritev družbe v kontejnerje in vozila je jasno razvidna tudi iz primerjave strukture pretovora. Blagovni skupini kontejnerji in avtomobili, ki sta tudi v strateškem poslovnem načrtu do leta 2025 opredeljeni kot strateška tovarna, predstavljata danes že 46 odstotkov celotnega ladijskega pretovora – pred desetimi leti le 32 odstotkov. V obeh primerih gre za blagovno skupino z višjo dodano vrednostjo in manjšim okoljskim vplivom. Poleg tega vemo, da se bodo nekateri energenti, kot je premog, počasi umaknili s trga. Sicer pa koprsko pristanišče ostaja večnamensko, kar se je predvsem v času kriz pokazalo za prednost.

Strateška usmeritev v kontejnerje in avtomobile se kaže tudi v načrtu naložb za leto 2020. Po dolgem času smo ponovno priča pomembnemu ciklu investicij v pristaniško infrastrukturo.

Res je. Že v začetku leta smo zaključili investicijo v dodatne železniške tise v zaledju tretjega bazena. Prav tako smo dokončali izgradnjo novega priveza ro-ro v tretjem bazenu. Obe naložbi sta usmerjeni v povečevanje kapacitet avtomobilskega terminala. K temu je treba dodati še novo garažno hišo, ki bo dokončana do marca 2021, ter dodatne površine za skladiščenje avtomobilov na t. i. kaseti 5a. V načrtu za letošnje imamo še podaljšek operativne obale kontejnerskega terminala, torej podaljšanje prvega pomola za 100 metrov. Omeniti velja še tretji, kamionski vhod v pristanišče, pa dodatno skladišče za generalne toware. V načrtu imamo tudi nabavo dodatne opreme. Skratka, vse naložbe so usmerjene v osnovno dejavnost in v povečevanje kapacitet, brez katerih ne bi mogli zagotavljati večjega pretovora.

Vendar je treba tovar tudi odpeljati iz pristanišča. Pri tem ponovno trčimo v problematiko dodatne železniške povezave z zaledjem. Kako boste premostili obdobje do izgradnje drugega tira?

Luka Koper ima zelo velik, kar 60-odstotni delež tovarov, ki prihaja v pristanišče oziroma ga zapuša po železnici. To jo uvršča v sam evropski vrh. Zato je železniška povezava z zaledjem ključnega pomena. V lanskem letu nam je skupaj z deležniki na železniškem področju uspelo z nekaterimi ukrepi povečati prepustnost proge oziroma zvišati zgornjo mejo števila vlakov, kar pomeni, da imamo še nekaj manevrskega prostora do izgradnje dodatnega tira. Po drugi strani pa se bomo letos jeseni soočili s polletno zaporo proge skozi Karavanke zaradi vzdrževalnih del, kar bo velik izziv za blago, ki gravitira na zahodno Avstrijo in Nemčijo. Ampak ta dela so nujno potrebna, kakor tudi modernizacija celotnega slovenskega železniškega omrežja, saj brez tega tudi dodatni tir Koper-Divača ne bi zadostoval.

Razvoj pristanišča je v veliki meri odvisen tudi od razumevanja in podpore lokalne skupnosti oziroma ljudi, ki živijo neposredno ob pristanišču. Mislite, da lokalni prebivalci podpirajo vaše razvojne načrte?

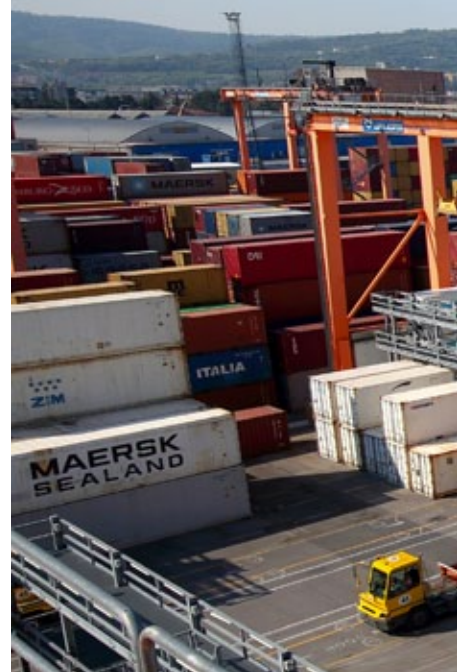
Vemo, da jih podpirajo. Vsako leto izvedemo anketo javnega mnenja, in sicer med prebivalci ozkega pasu okoli pristanišča. Ta je tudi v lanskem letu pokazala, da skoraj 80 odstotkov vprašanih pozna razvojne načrte pristanišča in od teh jih več kot 70 odstotkov podpira te načrte. Tako visoka podpora je verjetno tudi izraz zavedanja, da družba veliko prispeva h gospodarskemu razvoju države in regije. Poleg tega več kot 80 odstotkov vprašanih meni, da je Luka Koper ugledna oziroma zelo ugledna gospodarska družba, ki je tudi družbeno odgovorna. To so pozitivna izhodišča za načrtovanje našega nadaljnjega razvoja.

Bi lahko rekli, da Luka Koper dejansko živi v duhu zelenega pristanišča?

Vsekakor. Zavedamo se vpliva pristaniške dejavnosti na prostor in ne tiščimo glave v pesek pred problemi. Želimo biti odgovoren in proaktiven član lokalne skupnosti, saj večina naših zaposlenih prav tako živi na tem območju. Poleg tega je zeleno pristanišče in, širše gledano, zelena logistika danes v svetu pojem sodobnosti, odgovornosti in nenačrtnosti tudi konkurenčnosti, saj vse več logistov izpostavlja ravno skrb za ekologijo in raje izbire poslovne partnerje, ki so temu zavezani.

Davki in prispevki Luke Koper v letu 2019 (v mio EUR)

55
mio EUR

Anketa je tudi v lanskem letu pokazala, da skoraj 80 odstotkov vprašanih pozna razvojne načrte pristanišča in od teh jih več kot 70 odstotkov podpira te načrte. Tako visoka podpora je verjetno tudi izraz zavedanja, da družba veliko prispeva h gospodarskemu razvoju države in regije.

18,6 mio

Dividende

7,2 mio

Davek od dobička

6,5 mio

NUSZ

8,9 mio

Davki in prispevki iz
naslova prejemkov
zaposlencev

7,6 mio

Koncesijska dajatev

1,4 mio

Sponzorstva in donacije

4,8 mio

Taksa na pretovor za financi-
ranje izgradnje drugega tira

Foto: Tomaž Primožič

Prispevki Luke Koper lokalnemu okolju v letu 2019

10,3 mio EUR

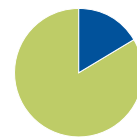
Neposreden prispevek Luke Koper v proračun obeh sosednjih občin iz naslova koncesnine in nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

12,3 %

Delež Luke Koper v prihodkih proračuna Mestne občine Koper (samo koncesnina in nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč)*

* Odlok o proračunu Mestne občine Koper za leto 2019

16,6 %

Delež Luke Koper v prihodkih proračuna Občine Ankaran (samo koncesnina in nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč)*

* Odlok o rebalansu proračuna Občine Ankaran za leto 2019

Dobro obvladujemo posledice pandemije

V prvem letošnjem kvartalu smo – glede na dane razmere pandemije – poslovali dobro. Ob izbruhu epidemije koronavirusa na Kitajskem smo se v Luki Koper pravočasno odzvali in sprožili vrsto ukrepov na področju optimizacije poslovanja ter s tem zagotovili uresničevanje ciljev prvega kvartala iz poslovnega načrta za leto 2020.

Prizadeti so vsi ključni trgi Luke Koper in praktično vse industrijske panoge, kar je razvidno iz statistike pretovora v koprskem pristanišču v prvi treh mesecih leta. V tem obdobju smo pretovorili 5,2 milijona ton blaga, kar je za 12 % manj kot v enakem obdobju lani.

Pandemija koronavirusa bo vplivala na poslovanje Luke Koper tudi v prihodnjih mesecih. V kolikšni meri, je težko napovedati. Upad pretovora zaradi pandemije smo aprila najbolj občutili pri blagovnih skupinah, ki so povezane s proizvodnjo avtomobilov: surovine za jeklarsko industrijo, pločevina za proizvodnjo vozil, rezervni in sestavni deli ter končni izdelki. Na drugi strani smo zabeležili porast pretovora sipkih tovorov. Statistika pretovora po blagovnih skupinah zelo niha iz meseca v mesec, kar je posledica ne le negotovih gospodarskih razmer, ampak tudi spremenjenih logističnih tokov in nabavnih verig. Na zalednih in prekomorskih trgih Luke Koper se razmere sicer počasi stabilizirajo. Proizvodni obrati, predvsem na področju avtomobilske industrije ponovno delujejo, zato pričakujemo, da bomo lahko v prihodnjih mesecih lažje predvideli trend pretovora.

Ob izbruhu epidemije koronavirusa na Kitajskem smo se v Luki Koper pravočasno odzvali in sprožili vrsto ukrepov na področju optimizacije poslovanja ter s tem zagotovili uresničevanje ciljev prvega kvartala iz poslovnega načrta za leto 2020.

Lukey opozarja na samozaščitne ukrepe vse, ki vstopajo na območje pristanišča. Foto: Mateja Clarici

Zaposlene in vse ostale deležnike na območju pristanišča smo redno in ažurno seznanjali s posebnimi obvestili, ki smo jih imenovali kar »KORONAINFO«.

0(nič)

Zaenkrat potrjenih okužb med zaposlenimi ali ladijskimi posadkami

Foto: arhiv Luke Koper

Hiter odziv je bil odločilen

V Luki Koper, ki nikoli ne zapre svojih vrat, nismo imeli nobene okužbe s koronavirusom, čeprav k nam prihajajo ladje tudi s Kitajske. To je posledica dobre priprave in strogih ukrepov, ki smo se jih dosledno držali. Uprava družbe je že 4. februarja imenovala delovno skupino za pripravo ukrepov in ravnanje ob pojavu koronavirusa. Skupina je pripravila protokol glede obveščanja in ukrepanja v primeru suma okužbe na ladji in na kopnem oziroma na območju pristanišča ter ga uskladila z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje. Za izvajanje nadzora preventivnih ukrepov je bila 13. marca vključena še luška Civilna zaščita. Tri ekipe dnevno na terenu - v vsaki izmeni - so skrbale za spoštovanje ukrepov, za dodatno razkuževanje in poročanje delovni skupini. Delovna skupina se je redno, od 16. marca pa dnevno sestajala preko video konference in sprejemala ukrepe. Zaposlene in druge deležnike na območju pristanišča smo ažurno obveščali.

Na zunanjem kamionskem terminalu so označene razdalje, ki jih uporabniki terminala spoštujejo.

Že na vходу v pristanišče smo skrbeli, da ni prišlo do križanja med ekipami, ki so prihajale na delo, in tistimi, ki so odhajale domov. Foto: Mateja Dominko

Avtomate s toplimi napitki smo prestavili na odprto, kjer je bilo mogoče, in omejili uporabo na le eno osebo naenkrat. Člani civilne zaščite so avtomate redno razkuževali. Foto: Mateja Dominko

Sodelavci so razkužili stroj, ko so zaključili delo.

Strategija 2020–2025: sedem ambicioznih ciljev, usmerjenih v razvoj

2020

POVEČAN OBSEG PRETOVORA

Skupni pretok bo v letu 2025 znašal:

27,3 mio ton

DIGITALNA PREOBRAZBA

Z uporabo novih tehnologij bomo izvedli digitalno preobrazbo v ključnih procesih.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Dosegli bomo najvišje standarde trajnostnega razvoja po sistemu EU za okoljevarstveno vodenje organizacij ter zmanjševali ogljični odtis družbe.

RAST PRIHODKOV

Povečanje prihodkov do leta 2025:

+24 %

NOVE INVESTICIJE

V povečanje zmogljivosti in pretočnosti pristanišča bomo investirali:

576,5 mio €

INOVATIVNI ZAPOSLENI

Zagotovili bomo pogoje, ki bodo zaposlene vzpodbudili k inovativnemu razmišljanju z namenom uresničevanja zastavljenih ciljev.

STRATEŠKI DOGOVORI

Glede na prostorsko umeščenost pristanišča bomo z Mestno občino Koper in Občino Ankaran dosegli strateški dogovor o sobivanju in razvoju. Prav tako bomo konsenz o razvoju dosegli tudi z državo.

2025

Več kapacitet za več tovara

Novo desetletje z novo strategijo

V Luki Koper z letom 2020 začnemo z izvajanjem strategije, usmerjene v rast poslovanja, reorganizacijo procesov dela, digitalizacijo, avtomatizacijo in druge vidike trajnostnega razvoja.

Z novo strategijo odgovarjamo na izzive in priložnosti, ki jih bo prinesla nova železniška proga med Koprom in Divačo, hkrati pa bomo zagotovili pogoje za rast poslovanja tudi v obdobju do zagona drugega tira. Zastavili smo razvojne projekte in prilagajamo organizacijo dela v pristanišču.

S sedmimi investicijskimi projekti bomo letos občutno povečali kapacitete pristanišča, kar je pomembno za uresničevanje naših strateških ciljev. Predvsem za potrebe avtomobilskega terminala je pomembna izgradnja t. i. šeste skupine tirov v zaledju tretjega bazena. V okviru

projekta smo zgradili štiri tire, vsakega dolžine 700 metrov. Nov RO-RO privez v tretjem bazenu skrajšuje transportno pot vozil od ladje do skladišč na desnem bregu Rižane, predvsem pa smo po 11 letih pridobili novo privezno mesto. V drugi fazi projekta bomo na severni strani uredili tudi stalni privez za plovila Slovenske vojske, ki so trenutno vezana pred ustjem reke Rižane v drugem bazenu. Tako novi privez kot železniški tiri sodijo med naložbe, ki jih v okviru projekta CarEsmatic sofinancira EU.

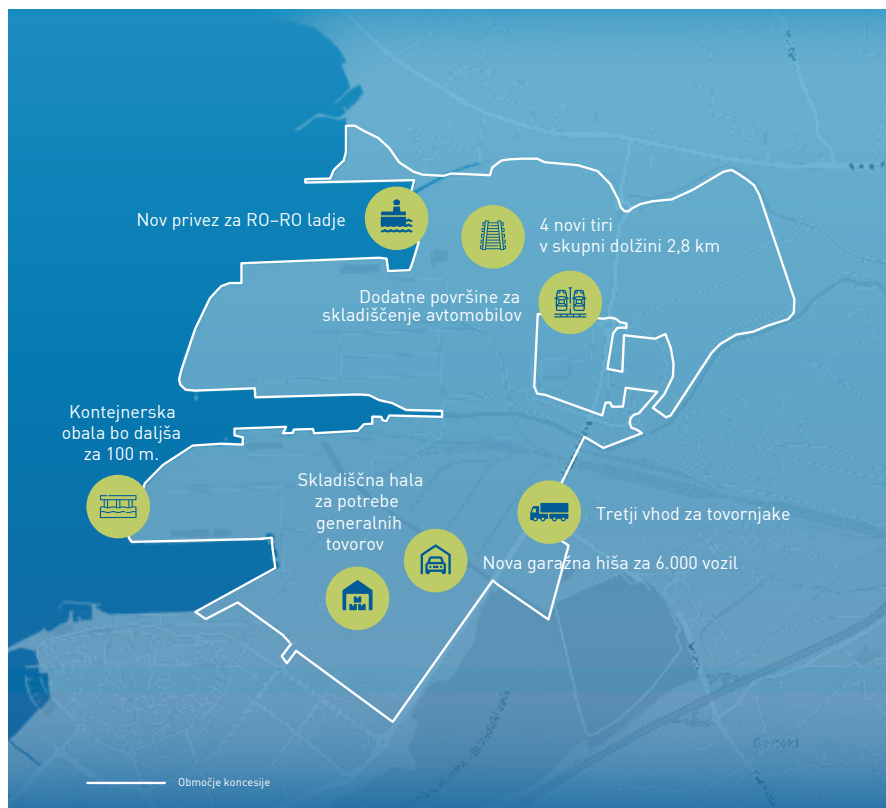
V prvem kvartalu prihodnjega leta naj bi bila zgrajena nova garažna hiša, v kateri bo 6.000 parkirnih mest, kar bo omogočilo povečanje letnega pretovora za okoli 162.000 avtomobilov.

Letos se nam obetajo tudi dodatne odprte skladiščne površine za avtomobile, in sicer na t. i. parceli 5A.

Nov privez v tretjem bazenu za RO-RO ladje skrajšuje transportno pot vozil od ladje do skladišč na desnem bregu Rižane.

Pomembne letošnje investicije Luke Koper

Župan MOK Aleš Bržan, minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec in predsednik uprave Luke Koper Dimitrij Zadel
Foto: Matja Ščukovt

Zmogljivejši kontejnerski terminal

Do konca leta bomo zgradili operativno obalo dolžine 98,5 m in širine 34,4 m. S podaljšanjem prvega pomola in s povečanjem kapacitete kontejnerskega terminala bomo pripravljeni na prihod vse večjih kontejnerskih ladij. V nadaljevanju bomo zgradili še zaledne površine na južni strani pomola v velikosti 24.830 m² (predviden zaključek del je leta 2022). Dolžina prvega pomola na južni strani bo tako znašala 695 m. Daljši pomol bo omogočil tudi postavitev dveh dodatnih obalnih dvigal tipa super post-panamax. Poleti pričakujemo prihod novega obalnega dvigala na terminal za razsute tovore. Septembra naj bi prevzeli še novo skladiščno halo za potrebe generalnih tovorov. Do konca leta pa naj bi bil zgrajen nov kamionski vhod v povezavi z bertoško vpadnico.

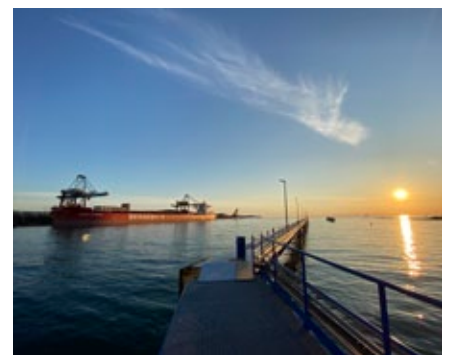

Foto: Mateja Dominko

7

investicijskih projektov v letu 2020, s katerimi bomo občutno povečali kapacitete pristanišča, kar je pomembno za uresničevanje naših strateških ciljev.

Srednjo Evropo povezujemo z morjem

Slovenija je kot majhno, odprto in izvozno usmerjeno gospodarstvo z edinstveno geostrateško lego v srednji in vzhodni Evropi močno odvisna od mednarodne trgovine, ki z bolj oddaljenimi trgi poteka večinoma po morju. Ladijski transport se, po podatkih evropskega Urada za pomorske zadeve, znotraj Evropske unije uporablja za kar 40 odstotkov menjave blaga. Globalno je njegov delež še večji, saj se z njim opravi skoraj tri četrt blagovne menjave. Ekonomske študije kažejo multiplikativni učinek slovenske pristaniške dejavnosti na razvoj gospodarstva. Vsak evro prodaje v pristaniški dejavnosti ustvari še dodatnih 3 evre prodaje v preostalem gospodarstvu in vsako delovno mesto v pristaniški dejavnosti dodatno prispeva še k 1,6 delovnega mesta v ostalih dejavnostih.

Luka Koper je tako pomembno okno v svet, a ne samo za slovensko gospodarstvo, temveč tudi za številne druge sosednje države v regiji, kot sta Avstrija in Madžarska. Države Srednje Evrope se dobro zavedajo, da prek Slovenije vodi najkrajša oskrbna pot do njihovih ekonomij.

Za Luko Koper je avstrijsko tržišče strateško najpomembnejše, in sicer pri večini blagovnih skupin, ki jih pretovarjamo. Letno za avstrijski trg opravimo skoraj sedem milijonov ton pretovora. Takšne količine zahtevajo dobre železniške povezave, ki smo jih v Luki Koper v zadnjih letih aktivno razvijali in nadgrajevali skupaj s strankami. Z Avstrijo imamo tedensko približno 30 vlakov, sezonsko tudi več. Poleg premoga in železove rude ter lesa se v zadnjih letih povečuje pretovor sipkih in tekočih tovorov ter kontejnerjev in generalnega blaga. Pri generalnih tovorih je treba omeniti polnjenje in praznjenje kontejnerjev, kar dviguje raven dodatnih storitev, ki jih lahko ponudimo avstrijskim izvoznikom. Ti uporabljajo naša skladišča in ostale kapacitete tudi za distribucijo svojega blaga po celem svetu.

Madžarska ostaja eden najpomembnejših tujih trgov Luke Koper, s katerim nas povezujejo dolgoletne poslovne vezi. Po pretovoru je Luka Koper za madžarski trg trenutno druga največja, takoj za romun-

ske Constanza, pri kontejnerjih pa celo najpomembnejša. Za madžarska podjetja letno opravimo približno dva milijona ton pretovora. Prevladujoče tržne deleže imamo pri sipkih tovorih in avtomobilih. Z Madžarsko smo povezani z rednimi dnevnimi železniškimi povezavami.

30 vlakov tedensko z Avstrijo, sezonsko tudi več

Vsak evro prodaje v pristaniški dejavnosti ustvari še dodatnih 3 evre prodaje v preostalem gospodarstvu in vsako delovno mesto v pristaniški dejavnosti dodatno prispeva še k 1,6 delovnega mesta v ostalih dejavnostih.

Zaledni trgi Luke Koper

Avstrija:

Za avstrijski trg je Koper najpomembnejše pristanišče. Zanj letno pretovorimo več kot **7 milijonov ton** različnega blaga (**38 %** celotnega prekomorskega prometa Avstrije).

Slovaška:

60–70 % kontejnerjev za slovaški trg pretovorimo v Luki Koper. Smo njihova vstopno/izstopna točka za avtomobilsko industrijo.

Madžarska:

Pri kontejnerjih imamo na madžarskem trgu **60–70 %** tržni delež. Pretovorimo letno več kot 2 milijona ton. Med glavnimi izdelki so avtomobili, soja in živilski proizvodi.

Poljska:

Kontejnerji in hitro pokvarljivo blago sta najpogostejša tovora v Luki Koper za poljski trg.

Italija:

Za italijanski trg pretovarjamo največ premoga in generalnega tovora.

Češka:

Kontejnerji, komponente za avtomobilsko industrijo in avtomobili so večinski tovor za češki trg.

Nemčija:

Za nemški trg pretovarjamo predvsem kontejnerje in avtomobile.

Hrvaška, BiH, Srbija:

Za države nekdanje Jugoslavije pretovarjamo predvsem kontejnerje, avtomobile in generalne tovore.

Edino slovensko pristanišče

Luka Koper je kot edino slovensko pristanišče zelo pomembno za slovensko gospodarstvo, saj so pomorske poti za njih ena najpomembnejših logističnih žil v svet.

Foto: Kristjan Stojaković

Foto: arhiv Krka d. d. Novo mesto

Novomeška tovarna zdravil Krka, ki se je v 66 letih delovanja uvrstila med vodilna generična farmacevtska podjetja v svetu, preko Luke Koper izvaja uvoz blaga in izvoz svojih izdelkov.

»Z vse večjo prodajo izdelkov na čezmorske trge (Srednji in Daljni vzhod, Afrika in Srednja Amerika) smo količine v zadnjih petih letih podvojili. Letni promet tako predstavlja okoli 200 kontejnerjev. Letos, ko je bil zaradi epidemije močno ohromljen letalski promet, smo blago še intenzivneje uvažali in izvažali po morju,« je povedal Andrej Lukan, pomočnik direktorja Razvoja in proizvodnje učinkovin z oskrbo v Krki. Proces distribucije zdravil je zahteven in mora biti nadzorovan skozi celotno oskrbovalno verigo. Ustrezni temperaturni pogoji, sledljivost in zaščita izdelkov morajo biti zagotovljeni tudi med prevozom.

»Posluujemo samo s partnerji, ki so usposobljeni in tehnološko opremljeni skladno s predpisi in zahtevami. Med njimi je tudi Luka Koper,« je poudaril Andrej Lukan.

Ensol 360 iz Kopra je na področju načrtovanja in gradnje večnivojskih stez za rekreativni karting vodilno podjetje na svetu. Vseh 10 največjih večnivojskih kartodromov v Ameriki je rezultat njihovega dela. Ena pošiljka lahko obsega tudi do 32 kontejnerjev, ki potujejo v Ameriko preko Luke Koper. Najpogostejša destinacijska pristanišča so New York in Savannah na vzhodni obali ZDA ter Houston v Teksasu.

Foto: Photoflight Aerial Media LLC

Ljubljanske mlekarne, vodilna mlekarna in največji grosist z mlekom in mlečnimi izdelki v Sloveniji, so pridobile nov izvozni posel na Kitajskem. Prva pošiljka sladoleda Planica iz Ljubljanskih mlekarin je iz koprskega pristanišča na Kitajsko odpotovala v začetku aprila. V naslednjih mesecih načrtujejo odpremo 43 ton sladoleda preko koprskega pristanišča. Sicer na Kitajsko od leta 2016 izvažajo trajno mleko.

Foto: Anže Petkovšek

Cinkarna iz Celja, ki sodi med največja slovenska kemično-predelovalna podjetja, več kot osemdeset odstotkov svoje celotne prodaje realizira na zahtevnih globalnih trgih. Tomaž Benčina, dolgoletni predsednik uprave, ki je bil na čelu podjetja do konca junija, je povedal: »Luka Koper je za Cinkarno Celje najpomembnejša žila, katere prekinitev bi pomenila hiter konec. Preko Luke dobi cinkarna vse najpomembnejše surovine (titanova žlindra, ilmenit, žveplo) in to kljub trenutnim razmeram poteka brezhibno. Lahko zgolj rečem: Hvala!«

Foto: Jure Kravanja

Blažimo vplive na okolje

~~~~~  
*Postali smo slovenski  
ambasador zelenega,  
ustvarjalnega in pametnega.*  
~~~~~


V Luki Koper skrbimo za izboljšanje kakovosti življenja v celotnem prostoru, v katerega je umeščeno pristanišče, saj se zavedamo občutljivosti družbenega in naravnega okolja. Spremljanje in zmanjševanje vplivov na okolje sta del naših rednih delovnih aktivnosti. Pri tem sodelujemo s pristojnimi strokovnimi institucijami in lokalnim okoljem.

Za sofinanciranje omilitvenih ukrepov več kot 250 vlog

Predsednik uprave Luke Koper **Dimitrij Zadel** in župan Mestne občine Koper **Aleš Bržan** sta novembra lani podpisala dogovor, ki je določil pogoje za ustanovitve sklada, v katerega bo Luka Koper vsako leto prispevala 200 tisoč evrov. V sklad je Luka za leti 2019 in 2020 že nakazala 400 tisoč evrov, zato je Mestna občina Koper februarja letos prvič objavila Javni razpis o dodeljevanju nepovratnih sredstev za izvajanje omilitvenih ukrepov z namenom zmanjšanja vplivov emisij iz pristaniške dejavnosti.

Do sredstev so upravičeni lastniki oziroma solastniki stanovanjskih stavb, ki se nahajajo znotraj treh vplivnih območij. Najozje območje obsega pas od pristanišča do Cankarjeve in Kidričeve ulice, ožje območje pas do ceste Zore Perello Godina in Ferrarske ulice, medtem ko se pas širšega vplivnega območja zaključuje vzporedno s hitro cesto Koper-Izola.

Na razpis je po podatkih Mestne občine Koper pravočasno prispelo več kot 250 vlog. Med najpogostejšimi ukrepi, za katere so upravičenci oddali vloge, so zamenjava stavbnega pohištva, obnova fasadnega ometa in izolacija strešne ali podstrešne konstrukcije, le nekaj pa je takih, ki si želijo celovite obnove stanovanjske enote.

Strokovna komisija bo najprej vsebinsko pregledala vse vloge in jih na podlagi meril uvrstila na prednostno listo upravičencev, ki jo bo Mestna občina Koper objavila poleti letos.

Višina nepovratnih sredstev, ki jih lahko pridobi upravičenec, znaša najmanj 50 odstotkov upravičenih stroškov naložbe. Izjema so socialno šibki občani, ki bodo upravičeni do finančne spodbude v obsegu 100 odstotkov upravičenih stroškov naložbe, vendar ta ne sme presegati najvišje določene vrednosti sredstev glede na površino stavbe oziroma dela stavbe. Najvišji znesek sofinanciranja znaša 17 tisoč evrov, in sicer za stanovanjske površine, večje od 91 kvadratnih metrov.

Foto: ekoper.si
Župan Mestne občine Koper in predsednik Luke Koper ob podpisu dogovora o izvajanju omilitvenih ukrepov za zmanjšanje pristaniških vplivov

Najpogostejši ukrepi, za katere so upravičenci oddali vloge, so zamenjava stavbnega pohištva, obnova fasadnega ometa in izolacija strešne ali podstrešne konstrukcije.

>250

prijavljenih gospodinjstev

>50 %

nepovratnih sredstev za izbrano gospodinjstvo

400.000 EUR

je v sklad nakazala Luka Koper v letih 2019 in 2020.

Emisije hrupa so znotraj zakonskih zahtev, a prizadevamo si za nižje

Hrup, ki ga povzročamo s svojo dejavnostjo, imamo v Luki Koper nenehno pred očmi. Skladno s strateškimi usmeritvami razvoja pristanišča in sprejetimi politikami okoljskega ravnanja nadaljujemo aktivnosti obvladovanja in zmanjševanja ravni hrupa iz pristanišča. Meritve hrupa na treh mejnih točkah pristanišča izvajamo neprestano, čeprav je zakonsko predvidena frekvenca meritev le enkrat na 3 leta. Smo prvi in edini industrijski obrat v Sloveniji, ki izvaja kontinuirane meritve hrupa, rezultate meritev pa prikazujemo na spletni strani pristanišča (<http://www.zivetispristaniscem.si/>).

Aktivnosti Luke za zmanjševanje hrupa

V Luki Koper smo si postavili ciljne vrednosti hrupa, ki se širi iz območja pristanišča, nižje od zakonodajnih zahtev. Lani smo poleg dogovora o izvajanju omilitvenih ukrepov za zmanjšanje pristaniških vplivov z Mestno občino Koper izvedli več aktivnosti, s katerimi zmanjšujemo hrup pristanišča. Glasnejše delovne stroje, kot so na primer terminalski vlačilci, smo zamenjali z okolju prijaznejšimi. Sistema-

Nabavljamo elektrificirane stroje, ki so tihi in okolju prijazni.

Smo prvi in edini industrijski obrat v Sloveniji, ki izvaja kontinuirane meritve hrupa.

tično nabavljamo elektrificirane stroje, ki so tihi in okolju prijazni. Lani smo med drugim kupili 5 dvigal e-RTG. Preplastili smo območja manipulativnih površin obale kontejnerskega terminala. Hrupnejše ladje v II. in III. bazen prestavljamo, kadar je to mogoče oziroma glede na razpoložljivost priveznih mest, tip ladje in vrsto tovora. Postavili smo tudi napravo za merjenje podvodnega hrupa idr.

Različne rešitve za zmanjševanje hrupa ladij

Rešitve za skupno problematiko hrupnih ladij smo iskali tudi v okviru združenja 11 pristanišč pod imenom NEPTUNES (<https://www.neptunes.pro/>). Končni cilj projekta, ki se je zaključil lani, je vzpostavitev prostovoljne sheme, po kateri bi manj hrupnim ladjam ponudili plačilo nižjih ladijskih pristojbin. Na tak način bi spodbudili ladjarje k vlaganju v ukrepe za zmanjševanje hrupa in privabili manj hrupne ladje. V projektu smo analizirali stanje in zakonodajo na področju hrupa ladij, izdelali metodologijo vrednotenja hrupa ladij, izdelali in potrdili protokol merjenja hrupa ladij ter popisali različne rešitve za zmanjševanje hrupa ladij.

Manj hrupnim ladjam bi ponudili plačilo nižjih ladijskih pristojbin.

Foto: Mateja Dominko

Sodelovanje v projektu Neptunes je bilo za Luko Koper zelo uspešno, saj smo si pristanišča izmenjala izkušnje in dobro prakso. Luka Koper je prejela nagrado časnika Finance za mednarodno okoljsko partnerstvo in bila nominirana za nagrado IAPH/WPSP Sustainability Awards v 2020. Plod konstruktivnega sodelovanja med pristanišči na področju skupnega cilja zmanjšanja hrupa smo širši javnosti predstavili na okoljskem srečanju v Ljubljani, pomorski skupnosti pa oktobra lani na skupščini Zveze pomorsko-prometnih agencij Slovenije. Koordinator projekta nas je povabil k nadaljevanju v projektu Neptune 2.0, v okviru katerega bi oblikovali finančni model za vrednotenje odpustkov za manj hrupne ladje. Z vsebino projekta smo seznanili tudi Upravo za pomorstvo.

Ladjam z nižjimi emisijami v zrak, ki so vključene v sistem ESI (Environmental Ship Index), bi omogočili plačilo nižje pristaniške pristojbine.

Foto: Kristijan Bračun

Ugodnosti za »čistejš« ladje

Stalno zmanjševanje emisij v zrak je pomemben del strategije in kratkoročnih ciljev Luke Koper. V zadnjih letih smo veliko vlagali v luško opremo in tehnologije, s katerimi smo vidno zmanjševali emisije v zrak. A pomemben del emisij v zrak z območja pristanišča predstavljajo ladje. Zakonodaja na področju zmanjševanja emisij snovi v zrak zaradi delovanja ladij trenutno zahteva le uporabo goriv z nižjo vsebnostjo žvepla. V prihodnje pa sta predvidena priklop na električno omrežje ali uporaba alternativnih goriv. Na nacionalni ravni je sprejet Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki predvideva aktivnosti v smeri spodbujanja trajnostnega tovarnega prometa, med drugim pro-

stovoljne sheme ali obvezne programe za spodbujanje ekonomičnosti dostave. Zato smo v Luki Koper pripravili predlog vpeljave sistema ESI (Environmental Ship Index), ki v praksi pomeni, da bi ladjam z nižjimi emisijami onesnaževal v zrak, ki so vključene v sistem ESI, omogočili plačilo nižje pristaniške pristojbine. Za preostale ladje bi ostalo plačilo ladijskih pristojbin nespremenjeno. Tako bi v pristanišče privabili čim več ladij s sodobnimi motorji in čistimi pogoni. V ESI je trenutno vključenih 56 pristanišč, ki ponujajo različne višine olajšav pri plačevanju pristojbin. V shemo je vključenih že 8.355 ladij. Pobudo smo posredovali Ministrstvu za infrastrukturo, saj potrebujemo soglasje lastnika.

56

**pristanišč je že vključenih
v sistem ESI
(Environmental Ship Index).**

- 8 %

celokupnega prahu v pristanišču
leta 2019 glede na leto 2018

Količino celokupnega prahu v pristanišču znižali za 8 %

Celokupno koncentracijo prahu na desetih lokacijah znotraj pristanišča spremljamo že od leta 2002. Zakonodaja ne predpisuje mejnih vrednosti oziroma dovoljenih odstopanj za tovrstno preiskavo, je pa pred leti predpisovala mejno vrednost 350 mg/m^2 na dan. Povprečna letna vrednost vseh meritev v pristanišču je lani znašala 104 mg/m^2 na dan, kar je za 8 % manj kot v letu 2018.

Vodna prha za manj prašenja

Na Evropskem energetske terminalu vsa leta uvajamo rešitve za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje. Zadnja novost je montaža nove opreme na mostnem dvigalu za fino visokotlačno prhanje z vodno »meglo« na treh prekladalnih mestih dvigala: na vsipnem bunkerju, na presipu dvigala in na točki, kjer tovor usmerimo z dvigala na tekoči trak.

Nov sistem je nadomestil starega, ki je deloval brez uporabe visokega pritiska. Je sodobnejši in predvsem bolj učinkovit pri zmanjševanju prašenja pri razkladanju ladje. Pri delu lahko uporablja tako pitno kot tehnološko vodo, izberemo pa lahko tudi druge nastavitve, ki jih prilagajamo glede na tovor, ki ga prekladamo.

Sistem za zmanjševanje prašenja pri razkladanju ladij

Foto: Tatjana Jazbec

Nov sistem za fino visokotlačno prhanje je bolj učinkovit pri zmanjševanju prašenja pri razkladanju ladje.

Foto: Kristijan Stojaković

Zdravju škodljivi prašni delci pod dovoljeno mejo

Prisotnost finega prahu z delci velikosti do 10 μm in do 2,5 μm na območju pristanišča spremlja Univerza na Primorskem. Rezultati meritev iz merilnih naprav, nameščenih v pristanišču, ki to omogočajo, se samodejno objavljajo na spletni strani <http://www.zivetispristaniscem.si/>.

Primerjalno na spletni strani prikazujemo še rezultate meritev naprave, ki je nameščena na Markovcu in s katero upravlja Agencija RS za okolje. Letne povprečne koncentracije delcev prahu PM_{10} v koprskem pristanišču so pod zakonsko določeno vrednostjo 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in pod zastavljenim ciljem 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Uredba o kakovosti zunanjega zraka opredeljuje tudi dnevno mejno koncentracijo PM_{10} za varovanje ljudi, ki znaša 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in je lahko med letom presežena največ 35-krat. Tudi v tem primeru izpolnjujemo zakonodajna določila. Rezultati meritev prašnih delcev $\text{PM}_{2,5}$ so na obeh lokacijah znotraj pristanišča pod zakonsko vrednostjo 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Letne povprečne koncentracije delcev prahu PM_{10} in $\text{PM}_{2,5}$ v koprskem pristanišču so pod zakonsko določeno vrednostjo.

Za elektrifikacijo pristanišča nujna investicija države

Z elektrifikacijo pristanišča bi lahko pomembno prispevali k manjši obremenitvi okolja, a je za to potrebna investicija v višini 65 milijonov evrov. Eles bi moral pripeljati napetost 110.000 V na mejo pristanišča in zgraditi transformatorsko postajo, s čimer bi zagotovili zadostno električno moč za priklop ladij. Luka bi nato morala razvejati 20.000 V kablovode do posameznih pomolov. Študija o investiciji je bila že narejena, dogovori z Elesom so v zaključni fazi. Sledila bo odločitev o pripravi Državnega prostorskega načrta za umestitev daljnovoda ali kablovoda do Luke Koper, ki ga mora pripraviti država.

Eles bi moral pripeljati napetost 110.000 V na mejo pristanišča.

Svetlobni tok ne sveti navzgor

Svetlobno onesnaževanje v pristanišču nastaja zaradi osvetljevanja skladiščnih površin, delovišč, transportnih poti in tirov. Za izvajanje delovnega procesa moramo zagotavljati zadostno osvetljenost po predpisih za varno delo, hkrati pa s tem povzročamo vpliv na okolje. Vsa svetila na območju pristanišča smo uredili tako, da svetlobni tok ne sveti navzgor.

Zakonodaja zahteva tudi redno ažuriranje načrta razsvetljave. Zaradi dodatno vgrajenih svetil smo načrt obnovili lani in ga objavili na spletni strani <https://luka-kp.si/slo/zakonodaja-in-okolje-200>. Trenutno imamo v pristanišču nameščenih 3.036 svetilk s skupno inštalirano močjo 1471,3 kW, ki osvetljujejo 273 hektarjev površine.

Foto: Kristjan Stojaković

Nova električna vozila

Vozni park smo konec lanskega leta obogatili s tremi električnimi vozili, saj povečanje števila zaposlenih zahteva tudi potrebno delovno opremo. Okoljska strategija Luke Koper med drugim predvideva tudi postopno zamenjavo vozil z motorjem na notranje izgorevanje z električnimi vozili. Prednosti takega električnega vozila so predvsem nižji stroški prevoza in manj servisiranja, avto pa med delovanjem ne povzroča hrupa in je okolju bolj prijazen.

Foto: Mateja Dominko

Postopno zamenjujemo vozila z motorjem na notranje izgorevanje z okolju bolj prijaznimi električnimi vozili.

Tehnologija 5G je lahko koristna tudi v logistiki

Evropska komisija je v okviru programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (Horizon 2020) izbrala projekt 5G-LOGINNOV, v katerem med 15 partnerji iz več evropskih držav sodelujejo tudi Luka Koper, Telekom Slovenije in start-up podjetje s področja mobilnih komunikacijskih sistemov Internet Institut. Poleg koprskega pristanišča sta med evropskimi partnerji še dve pristanišči, Hamburg in Pirej.

Projekt v Kopru določa, da bo Telekom Slovenije na območju kontejnerskega terminala vzpostavil testno omrežje 5G in v praksi preizkusil rešitve za optimizacijo pristaniških procesov in njihovo večjo učinkovitost. Tehnologija 5G je v primerjavi s tehnologijo 4G veliko bolj zmogljiva in je zato uporabna za prenos večjih količin fotografij in posnetkov visoke resolucije, s čimer lahko ob razkladanju kontejnerjev z ladje sproti posnamemo stanje kontejnerja in identificiramo morebitne poškodbe. S tehnologijo 5G lahko nadzorujemo tudi energetske učinkovitost dvigal in druge opreme na terminalu, kar je za varstvo okolja zelo koristno.

Dr. Boštjan Batagelj, strokovnjak za optične in radijske komunikacije, mikrovalovno tehniko in fotoniko s Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, poudarja, da pri tehnologiji 5G ne gre za tehnološko revolucijo, temveč le za naslednji korak v evoluciji mobilnega omrežja. »Pri 5G uporabljamo skorajda iste frekvence, moči se bodo celo znižale. Stremimo k temu, da bomo porabili manj električne energije, da bomo manj izsevali in hkrati v krajšem času prenašali večjo količino informacij. Ampak ko prevladajo lažne novice, lahko to stokrat ponoviš, pa se ne bo prijelo.« *(Moj mikro)*

Preverjene informacije na enem mestu

V lokalni skupnosti smo zaznali določeno zaskrbljenost, kar smo tudi pričakovali glede na polemike, ki v zadnjem času spremljajo tehnologijo 5G. Marsikateri pomislek je posledica pomanjkanja resničnih informacij. Zato bomo na našem trajnostnem portalu Živeti s pristaniščem (www.zivetispristaniscem.si/) objavljali relevantne članke in druga strokovna in razlagalna gradiva, povezana s to tematiko.

Dobre izkušnje testiranja

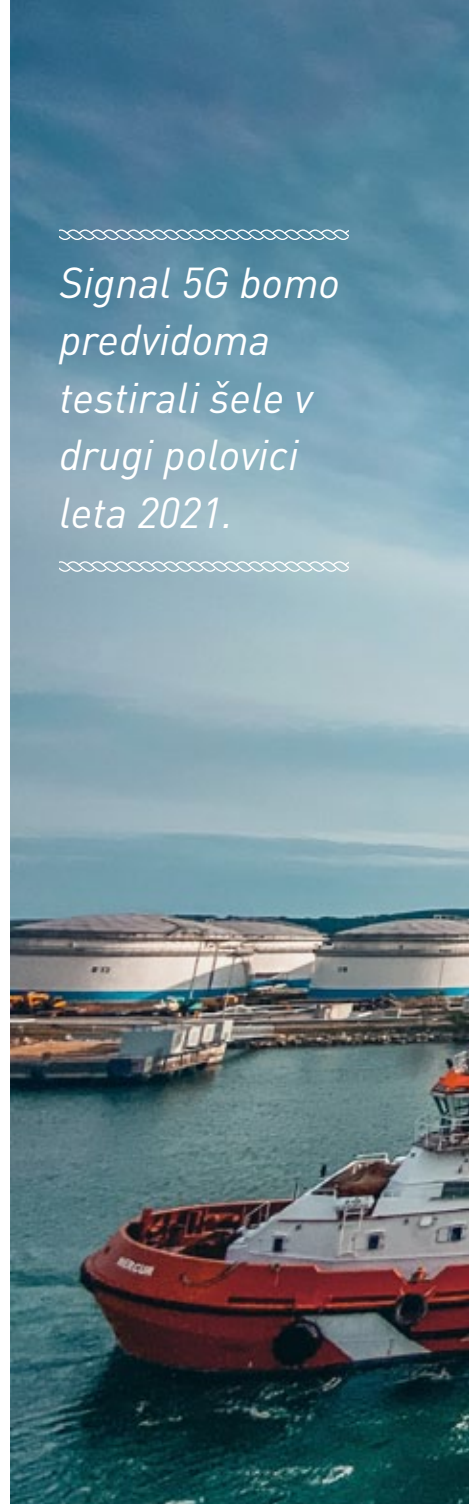
Telekom Slovenije ima z vzpostavitvijo testnih območij že izkušnje. Podobno testno polje so v začetku maja vzpostavili v Iskratelovem proizvodnem obratu v Kranju. Inštitut za neionizirana sevanja je kot neodvisna in akreditirana institucija opravil natančne meritve elektromagnetnih sevanj delovanja bazne postaje 5G. Rezultati so pokazali, da so bile sevalne obremenitve na vseh merilnih mestih daleč pod predpisanimi mejnimi vrednostmi, ki jih določa Uredba o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti elektromagnetnim sevanjem.

Tudi v Luki Koper bomo izvedli te meritve na samem terminalu in na obrobju pristanišča.

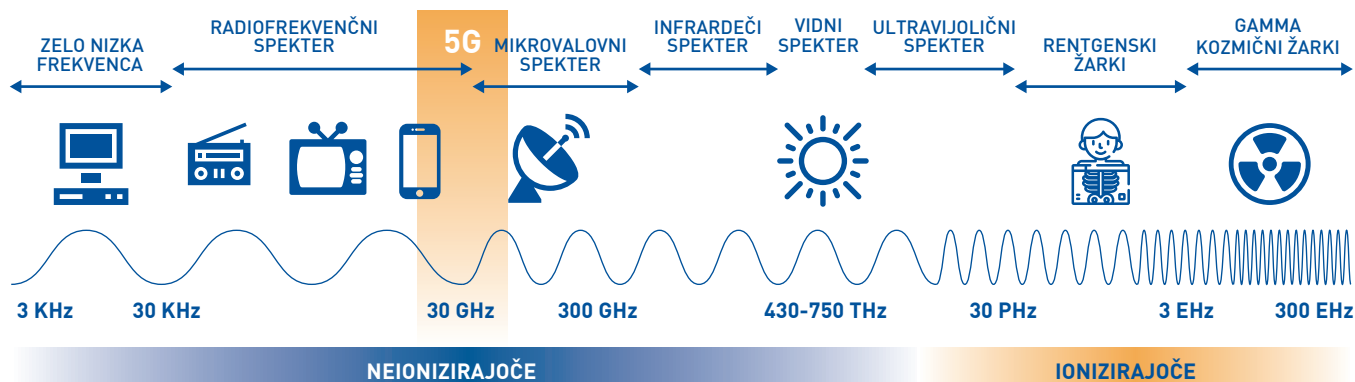
Raziskave ne kažejo negativnih vplivov

Do sedaj izvedene in ovrednotene mednarodne raziskave kažejo, da izpostavljenost sevanju pod vrednostmi, ki so določene v uredbah, ne povzroča negativnih vplivov na ljudi in okolje. Takšno je tudi stališče Uprave RS za varstvo pred sevanji, ki je organ v sestavi Ministrstva za zdravje.

Signal 5G bomo predvidoma testirali šele v drugi polovici leta 2021.

Primerjave sevanj

Na našem trajnostnem portalu Živeti s
pristaniščem (www.zivetispristaniscem.si) bomo
objavljali relevantne članke in druga strokovna in
razlagalna gradiva, povezana s tematiko 5G.

Foto: Kristijan Stojaković

Požarna varnost

Poklicna gasilska enota Luke Koper skrbi za operativno in preventivno delo na področju požarne varnosti in zagotavlja stalno, 24-urno dežurno službo. Trenutno šteje 30 zaposlenih, v svojem voznem parku pa ima šest gasilskih vozil. Operativno gasilsko delo obsega gašenje in reševanje ob vseh vrstah nesreč, nudenje prve pomoči bolnim in poškodovanim ter izobraževanje in usposabljanje z gasilsko reševalno opremo. Lani je poklicna gasilska enota posredovala na 417 dogodkih. Preventivno gasilsko delo, ki ga vsakodnevno izvajamo po celotnem pristani-

šču, je ključnega pomena za vzdrževanje ustrezne stopnje požarne varnosti oziroma za preprečevanje okoliščin, ki lahko povzročijo požar. Naši gasilci se redno usposabljujejo in izvajajo gasilske vaje, da bi bili pripravljeni in uspešni tako na operativnem kot na preventivnem področju.

6

gasilskih
vozil

Foto: Tomaž Primožič

Izjemna pestrost morskih in obmorskih organizmov

Prof. dr. Lovrenc Lipej

Foto: Boris Šuligoj

Raziskave morske biodiverzitete so ključnega pomena za razumevanje dogajanja v morju in vpliva antropogenih dejavnikov na okolje, zato smo lani pri Morski biološki postaji Nacionalnega inštituta za biologijo naročili temeljito študijo stanja morske biodiverzitete v luškem akvatoriju. Rezultate pojasnjuje prof. dr. **Lovrenc Lipej**.

>350

različnih vrst organizmov
v luškem akvatoriju

Kaj se dogaja z morsko biodiverziteto v luškem akvatoriju?

V Luki Koper smo potrdili navzočnost več kot 350 različnih vrst organizmov, kar je presenetljivo. Če upoštevamo dejstvo, da je bilo doslej v slovenskem morju evidentiranih okoli 2.250 različnih vrst, je ta delež okoli 15 %. Najbolj nas je zanimalo, koliko tujerodnih vrst domuje v akvatoriju Luke Koper. Pomorski promet je namreč eden izmed glavnih virov razširjanja tujerodnih organizmov po svetu. V balastnih vodah in sedimentih se pojavljajo razni organizmi iz drugih okolij in nekateri so dovolj trpežni, da zdržijo pot iz oddaljenih pristanišč v Luko Koper. Poleg tega se tujerodne vrste razširjajo tudi kot obrast na plovilih.

Koliko vrst tujerodnih organizmov ste našli?

Potrdili smo prisotnost nekaj različnih vrst tujerodnih organizmov. Po drugi strani pa smo v Luki Koper našli tudi nekatere redke in ogrožene vrste ter bio-konstruktorje – organizme, ki ustvarjajo življenjska okolja za druge organizme.

Navedete nekaj primerov?

Zanimivo je pojavljanje sredozemske kamene korale (*Cladocora caespitosa*), ki je v Sredozemskem morju zelo ogrožena. Najdeni so bili primerki velikega leščurja (*Pinna nobilis*), tako na mehkem dnu kot tudi na umetnem skalnatem dnu. Opaženi so bili tudi mladi primerki (rekruti). Potrebno je vedeti, da se leščur v zadnjih nekaj letih sooča s katastrofo, ki je zdesetkala njegove populacije po vsem Sredozemlju. Krivec je zajedalec, ki se mu v naše vode še ni (za zdaj) uspelo prikrasti. Zanimivo je tudi dejstvo, da smo na območju Luke Koper, še posebej na potniškem terminalu, popisali veliko morskih konjičkov. Zanimiva je tudi najdba polža zaškrigarja *Pisidium sphaeriferum*, ki so ga odkrili in opisali šele leta 1965 v vodah v bližini Neaplja v Italiji. Od takrat pa vse do danes so to vrsto poleg Luke Koper našli le še na petih najdiščih na svetu.

Foto: Jaka Ivančič

Zanimivo je tudi dejstvo, da smo na območju Luke Koper, še posebej na potniškem terminalu, popisali veliko morskih konjičkov.

S podvodno kamero spremljamo bistrost morja

Za vizualno spremljanje stanja in bistrosti morja smo namestili podvodno kamero. Videoposnetki so zaznali povečano motnost v nekaterih poletnih obdobjih in ob večjih spremembah vremena, na primer ob močnejših vetrovih (burja). V obdobjih prihoda in odhoda ladje vizualno ni bilo zaznati povečane motnosti.

V luškem akvatoriju življenjski prostor številnim značilnim morskim in obmorskim organizmom zagotavljajo piloti, skalometi in druge betonske konstrukcije.

Foto: Kristjan Stojaković

Luka Koper med ambasadorji zelenega, ustvarjalnega in pametnega

19 izbranih podjetij, med njimi tudi Luka Koper

Luka Koper je bila maja letos sprejeta v družino ambasadorjev nacionalne kampanje za promocijo slovenskega gospodarstva, ki jo javna agencija Spirit Slovenija vodi pod sloganom »**I FEEL-SLOVENIA. Green. Creative. Smart.**«

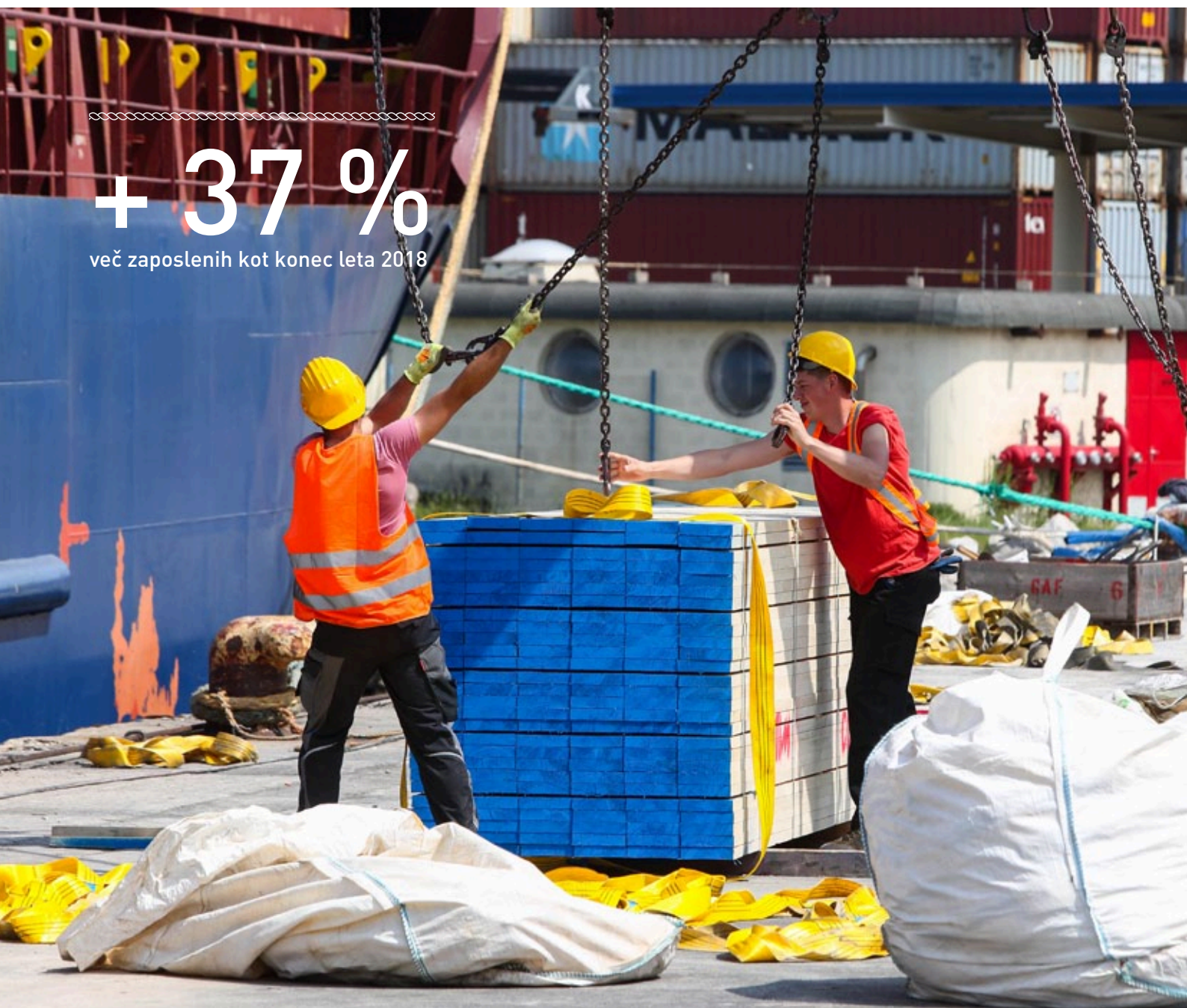
Ambasadorji so podjetja, ki s svojimi prebojnimi rešitvami izkazujejo ključne konkurenčne prednosti slovenskega gospodarstva: zeleno, ustvarjalno, pametno. 19 izbranih podjetij bo vključenih v promocijske aktivnosti slovenskega poslovnega okolja in bodo tako pripomogli k boljši prepoznavnosti ključnih konkurenčnih prednosti slovenskega gospodarstva.

Več zaposlenih, višje razvojne ambicije

+ 37 %

več zaposlenih kot konec leta 2018

Kar 461 zaposlenih več

Na zadnji dan leta 2019 je imela Skupina Luka Koper 1.703 zaposlenih, kar je 461 zaposlenih več kot leto prej. Število zaposlenih raste že peto leto zapored, tokrat je bila največja rast kar 37 odstotkov več. Taka rast je predvsem posledica uvedbe tristebnega poslovnega modela v letu 2018, ki temelji na rednih zaposlitvah, kjer je konstantna potreba po delu (prvi steber), delu prek zaposlitvenih agencij (drugi steber kot prehodna oblika) ter izvajanju storitev oz. zunanjih pogodbenih partnerjih (tretji steber).

V kadrovskem področju smo se prilagodili bistveno povečanemu zaposlovanju. Prešli smo na sistem elektronskih prijav kandidatov za zaposlitev preko luške spletne strani. Vsak zaposleni je vključen v program uvajanja v delo. Za čim boljšo socializacijo novozaposlenih smo organizirali tudi tečaj slovenskega jezika.

Za letos je bilo načrtovanih 90 novih zaposlitev. Glede na dane razmere se bo še pokazalo, ali bomo zaposlitvene načrte tudi uresničili.

1.703

**zaposlenih v Luki Koper
na zadnji dan leta 2019**

20,4

**ure povprečno na zaposlenega
za usposabljanje v letu 2019**

20 %

**vseh zaposlenih je deležnih
kariernega razvoja.**

**Za uspešno zaposlitev in
uvedbo v delo je potrebno veliko
medsebojne komunikacije.**

83 % zaposlenih se je usposabljal

V usposabljanje je bilo lani v Luki Koper vključenih 83 odstotkov zaposlenih. Doseženih je bilo povprečno 20,4 ure usposabljanja na zaposlenega, kar je rezultat sistematičnega načrtovanja usposabljanja, številnih interno organiziranih oblik usposabljanja, predvsem pa usposabljanja novozaposlenih za upravljanje mehanizacije.

Spodbujamo razvoj zaposlenih

V Luki omogočamo zaposlenim osebni in strokovni razvoj s horizontalnim in vertikalnim napredovanjem ter z uvrstitvijo v višjo stopnjo usposobljenosti in fleksibilnosti na delovnem mestu. Lani je bil ene od oblik kariernega razvoja deležen vsak peti zaposleni.

Višja organizacijska klima od slovenskega povprečja

Lani smo ponovno izmerili organizacijsko klimo, zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih po metodi, ki omogoča primerjavo ocen v slovenskem prostoru. Znova smo dosegli visoko zastavljene cilje. Luka Koper ohranja visoke ocene v vseh treh kategorijah, ki so precej nad slovenskim povprečjem.

Bistveno nižja stopnja fluktuacije kot v panogi

Veseli nas, da imamo bistveno nižjo stopnjo fluktuacije zaposlenih kot celotna panoga logistike. V Luki Koper je bila fluktuacija lani 1,6-odstotna, v panogi pa 20-odstotna.

~~~~~

Disponentovo delo se razlikuje od terminala do terminala.

~~~~~

Disponent Aljoša Pucer

Foto: Mateja Dominko

Luški poklici

Disponent skrbi za stike z ladjo

Pretovor na ladjo in z ladje organizira disponent. V Luki dela 76 disponentov. Dnevno se srečujejo z različno dokumentacijo, kot so operativni plan dela, po potrebi poročilo o pregledu ladje, različni obrazci ...

Tehnologija dela je odvisna od vrste tovara, zato se disponentovo delo razlikuje od terminala do terminala.

Pri delu morajo biti stoprocentni, sicer lahko pride do napake, ki lahko pomeni veliko materialno škodo. Obvladovati morajo več delovnih področij: delo na ladji, nakladanje in razkladanje polnih in praznih kontejnerjev, njihovo nameščanje na skladiščne površine ter nakladanje in razkladanje kontejnerjev na vlak. Najbolj pestro je disponentovo delo na kontejnerskem in avtomobilskem termi-

nalu, saj sta vsak kontejner in vsak avtomobil enota zase.

Na avtomobilskem terminalu disponent poskrbi in odgovarja za pravilno naložen in pričvrščen tovar. Vsak proizvajalec ima določene zahteve (ali standarde) za skladiščenje vozil na ladijski palubi. Zagotoviti moramo zadostno razdaljo med vozili in ladijsko konstrukcijo, vozila morajo biti pravilno pričvrščena s posebnimi trakovi, da se med transportom ne premikajo in poškodujejo. Vozila smemo pretovarjati po točno določeni varni transportni poti od skladiščnih površin do ladje ter obratno, ki jo določi disponent. Disponent mora biti tudi prepričan, da naloži vozila v dovolj visoko ladijsko palubo, da ne pride do poškodb strehe vozila.

~~~~~

Disponenti morajo biti pri delu stoprocentni, sicer lahko pride do napake, ki lahko pomeni veliko materialno škodo.

~~~~~

Po drugi strani pa mora disponent na primer na terminalu za generalne toware, kjer dela z ladijsko opremo, že v štartu preveriti, kako je z ladjo: kdaj je bila njena oprema nazadnje pregledana, kdaj atestirana, ladijske poti, po katerih bo pretovor potekal ipd. Dogovoriti se mora, kako in kam bo šel tovar, organizirati in nadzirati mora skupine delavcev, pri tem

pa upoštevati predpise o varstvu pri delu. V planu nakladanja mora biti jasno specifikirano, koliko in v katera ladijska skladišča lahko nalagamo tovor, saj se na plovila nalaga na tisoče ton. Po enakih postopkih poteka razkladanje tovora. S tehtanjem spremljamo količino preloženega tovora, kontrolna hiša pa izmeri ugrez ladje na začetku in koncu operacije. Razlika v ugrezu se mora natančno ujemanjati s težo tovora.

Dispečer določi, kam s tovorom

Dispečer ni pogost poklic, saj jih najdemo samo v elektrogospodarstvu, na pošti, letališčih in železnici in seveda v pristaniščih. Po slovensko bi jim lahko rekli razpošiljavci, odpravitelji ali razdeljevalci. V Luki dela 39 dispečerjev.

»V centru se zbirajo vsi podatki o tovoru, ki pride v Luko po morju ali kopnem. Tu se planira delo. Dispečerji smo zadolženi za celoten delovni proces - od urejanja in zbiranja dokumentacije do razporejanja strojev, voznikov kamionov, dajanja navodil in določanja pozicij, kje se kontejner razloži ali naloži,« razloži Jure Jambrošič.

Dispečerji vsak dan rokujejo z veliko količino podatkov. Če imamo v eni izmeni npr. dve ladji, imajo dispečerji »pod kontrolo« štiri roke krat 120 kontejnerjev, 200 kamionov in 200 vagonov.

Skupaj je to približno tisoč kontejnerjev. Vse te podatke morajo obdelati v eni izmeni. Opravka imajo tudi s terenom

preko radijske postaje, telefonov, elektronske pošte. Ko so na privezih kontejnerske matice, je obremenjenost na vrhuncu in telefoni zvonijo vse povprek. Da bi dispečer vedno vedel, kje se nahaja določen kontejner, mora biti delo odlično organizirano.

Poklic dispečerja je, tako kot veliko drugih luških poklicev, tako specifičen, da ga v šolah skorajda ne učijo.

Sodelavci pravijo, da se ta poklic lahko naučiš le s prakso, pri tem pa moraš poznati tudi delovanje terminala, komercialo, predpise o varstvu pri delu, biti pa moraš tudi iznajdljiv in hitro prilagodljiv. Delo dispečerja na avtomobilskem terminalu je nekoliko drugačno od kontejnerašev. V bistvu obdelujejo podatke, ki jih posredujejo špediterji. Dobivajo najave za vozila, ki prihajajo z ladjami, vagoni in kamioni, te podatke vnašajo v računalnik, saj jih pozneje potrebujejo za pripravo za nakladanje, za razkladanje pa pripravljajo tudi plane. Pri delu sodelujejo z disponenti in kontrolorji na terenu. V Luki se skladišči v povprečju 40.000 avtomobilov. Dispečerji načeloma vedo za vsako vozilo, kje se nahaja.

V Luki se skladišči v povprečju 40.000 avtomobilov. Dispečerji načeloma vedo za vsako vozilo, kje se nahaja.

Vlaka s 1.500 tonami ne ustaviš kar tako

V pristanišču imamo tri lokomotive – ena je dizel-električna, letnik 1968, drugi dve sta dizel-hidravlični, letnik 1975 in ena je sodobnejša letnik 2016.

V izmeni dela sedem strojevodij, ki upravljajo s tremi lokomotivami in štirimi dvopotnimi vozili ter šest premikačev.

V izmeni dela sedem strojevodij, ki upravljajo s tremi lokomotivami in štirimi dvopotnimi vozili ter šest premikačev.

Lokomotive so potrebne za dovoze in odvoze vlakov ter za izvajanje težkih premikov. Poleg treh premikalk imamo še štiri dvopotna železniška vozila, ki jih uporabljamo za hitre premike. Delo strojevodje je zahtevno, saj moraš pravočasno predvideti, kaj je potrebno narediti, saj vlaka s 1.500 tonami ali več ne ustaviš kar tako. Največji problem so cestni prehodi. Pri hitrosti zgolj 10 kilometrov na uro potrebujemo za zaustavljanje vlaka kar 30 metrov. V pristanišču imamo 41 nivojskih prehodov, ko se križajo tiri in cesta.

Vzorni delavec leta 2019 – dispečer Peter Hrvatin

Vzorni delavec leta 2019 – strojevodja Zoran Ugrenović

Foto: Mateja Dominko

S štipendiranjem privabljam talente

Nadaljnjo rast Luke Koper v zahtevnem in dinamičnem mednarodnem okolju lahko ustvarjajo talentirani in pripadni zaposleni. V svojo sredo želimo pritegniti najboljše na vseh področjih. Luka Koper je eden izmed ustanovitvenih članov Štipendijskega sklada Univerze na Primorskem, ki temelji na partnerstvu med Univerzo na Primorskem, občinami in gospodarstvom. Namenjen je povezovanju uspešnih študentov z delodajalci v času študija in zagotavljanju večjih možnosti za zaposlitev diplomantov. Tudi letos Štipendijski sklad Univerze na Primorskem vabi študente, da se prijavijo na javni poziv in tako izrazijo svoj interes za vključitev v sklad. V Luki Koper imamo s štipendiranjem dobre izkušnje.

Štipendijski sklad Univerze na Primorskem vabi študente, da se prijavijo na javni poziv.

Aleš Horvat in Mateja Clarici

Foto: Mateja Dominko

»Nikoli ne veš, kako se lahko stvari obrnejo«

Mateja Clarici, odnosi z javnostmi

Koliko let ste bili štipendistka Luke?

V 3. letniku študija na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem – smer Medijski študiji sem se prijavila na razpis Štipendijskega sklada UP. Do zadnjega sem kolebala, ali naj se sploh prijavim, saj je bila kljub študijskim uspehom misel »Saj mene sigurno ne bodo izbrali« močnejša. Nazadnje sem uro pred potekom roka oddala prijavo in nekaj tednov kasneje dobila vabilo v

Luko Koper. Po dveh razgovorih sem prejela obvestilo, da sem izbrana za luško štipendistko. Presenečenje je bilo veliko! Kaj so res izbrali mene?

Bi tudi vi najprej izbrali Luko Koper?

Vedno sem si želela delati v velikem podjetju, vendar si še zdaleč nisem mislila, da bi bila to lahko Luka Koper.

Očitno se je obojestransko navdušenje nadaljevalo, saj ste se v Luki tudi zaposlili.

Ponosna sem, da delam v takem podjetju, ki je s svojo dejavnostjo edino v Sloveniji. Zaposlena sem v Področju odnosov z javnostmi, kjer s sodelavci skrbimo za ugled družbe, za komuniciranje z interno in zunanji javnostmi preko različnih komunikacijskih kanalov, organiziramo dogodke ...

Se v tem delu vidite tudi v prihodnje?

Zagotovo! Imamo zelo raznoliko, pestro in kreativno delo, v katerem zelo uživam.

»Luka je bila moj prvi izbor in je moja prihodnost«

Aleš Horvat, vodja oddelka informacijske varnosti, nekdanji štipendist

Kako ste postali štipendist Luke?

Študiral sem računalništvo in informatika na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije. Leta 2009 sem se uvrstil med najboljše študente na Univerzi na Primorskem in se vključil v Štipendijski sklad Univerze na Primorskem. Poleg finančne podpore nam je sklad nudil možnost pridobivanja delovnih izkušenj v gospodarstvu in kasnejšo zaposlitev pri izbrani organizaciji oz. podjetju. Kljub širokemu naboru možnosti nisem

imel pomislekov – izbral sem Luko Koper in tako postal njen štipendist do zaključka študija v letu 2012, ko sem se v Luki tudi zaposlil.

Zakaj vas je Luka Koper pritegnila?

V osnovni šoli sem obiskal pristanišče in prevzela me je njegova velikost, težka mehanizacija, velika dvigala in dispečerski centri, ki so z informacijsko tehnologijo spremljali pretovor in upravljali z mehanizacijo.

Kakšne so vaše delovne izkušnje v Luki?

V vlogi poslovnega analitika sem več let sodeloval pri razvoju in implementaciji

tako sprememb obstoječih informacijskih sistemov kot vzpostavitvi novih sistemov. Pomembnejši izziv je bil vodenje projekta prenove informacijske rešitve za vodenje procesov na Terminalu za avtomobile in RO-RO. Sedaj sem vodja oddelka informacijske varnosti.

Kje vidite svojo karierno prihodnost?

Podjetje mi omogoča vsa potrebna usposabljanja in izobraževanja, predvsem pa motivacijo in možnost nadaljnega kariernega razvoja, zato zagotovo svojo prihodnost vidim v Luki Koper.

Z izbiro in promocijo najboljših sodelavcev Skupine Luka Koper izražamo spoštovanje do sodelavcev, jih motiviramo za delo ter krepimo pripadnost zaposlenih.

Priznanja podeljujemo že 21. leto zapored. Sprva so predloge podajali le vodje organizacijskih enot, zadnja leta pa za zgled svoje kolege lahko predlagajo tudi kolegi, sodelavci. Za leto 2019 je bilo podanih kar 41 predlogov za priznanja.

Vsako leto nagrajujemo in dajemo za vzor:

- vodjo leta,
- vzorne delavce,
- inovatorja leta,
- sodelavce, ki jih odlikuje dolgoletno delo in pripadnost družbi,
- podelimo pa tudi priznanje enoti za najuspešnejše sodelovanje z drugimi enotami in
- v ločeni kategoriji še priznanje za posebna dejanja.

Podelitev priznanj običajno izvedemo ob obletnici Luke Koper na množično obiskanem luškem pikniku, saj želimo vzorno vedenje in delo javno promovirati. Za leto 2019 smo v luči ukrepov proti širjenju koronavirusa najboljšim predali priznanja na svečanem dogodku v dvorani Sv. Frančiška Asiškega z omejenim številom vabljenih.

Mi smo Luka Koper in naše vrednote so sodelovanje, odgovornost, spoštovanje, pripadnost in ustvarjalnost.

Za izstopajoče dosežke in vzorno delo naših sodelavcev vsako leto podelimo priznanja.

Naše vrednote so sodelovanje, odgovornost, spoštovanje, pripadnost in ustvarjalnost.

**Mi smo
Luka Koper**

Bogatejši za nove defibrilatorje

Takojšnja pomoč ob srčnem zastoju je ključna za preživetje prizadetega posameznika. Defibrilatorji so nepogrešljivi pri temeljnih postopkih oživljanja, saj zaznajo zastoj srca in ga s pomočjo električnega sunka ponovno poženejo. Do sedaj smo imeli 8 defibrilatorjev na 7 lokacijah in 1 mobilni defibrilator v gasilskem vozilu. Zaradi večje varnosti smo nabavili dodatne defibrilatorje, skupaj jih imamo že 14.

14

defibrilatorjev imamo
v Luki Koper

Foto: Mateja Dominko

Foto: Mateja Clarici

Sadje za zdravje

Nekajkrat letno med zaposlene in obiskovalce pristanišča razdelimo okusno sadje. Posladkamo se z bananami, odličnimi nektarinami, kosmatimi breskvami in drugim sezonskim sadjem. Ob teh akcijah se vsi opomnimo, da je sadje bogat vir vitaminov, mineralov, vlaknin in antioksidantov, na katero za zdrav način življenja ne smemo pozabiti. Sadje in dobro razpoloženje med zaposlene in obiskovalce prijazno delijo študentke in študentje.

Zaposleni in obiskovalci se zdrave pozornosti vedno razveselijo.

Navijamo za vitalnost in zdravo postavo

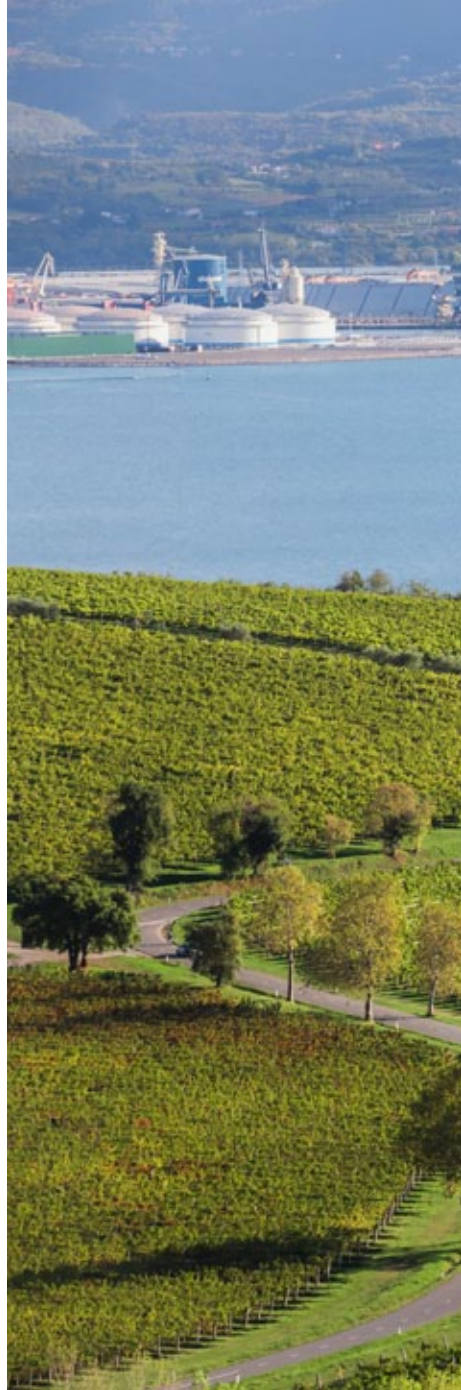
Mišičnokostne bolezni najbolj prispevajo k številu izgubljenih dni v Luki, je ugotovil pooblaščen specialist medicine dela, ki v poročilu zdravstvenega stanja redno piše o problemu prekomerne telesne teže. V skupini za promocijo zdravja smo prav na to temo prejeli zanimiv predlog, ki ga že četrto leto zapored uresničujemo – izziv »Preobrazba telesa«. Doslej smo letno trem sodelavcem omogočili tri mesece vadbe z osebnim trenerjem in spremljali njihov napredek. Letos želimo število povečati. S tem programom želimo spodbuditi zaposlene h krepitvi psihofizične kondicije in ohranjanju zdravja, produktivnosti ter dobrega počutja.

Barbara, ena od udeleženk izzivov: »Ob strani sta mi stali trenerka Klavdija

in nutricionistka Leja, ki mi je dala jasna navodila s primeri za uravnoteženo prehrano. Začudilo me je, koliko hrane dejansko pojemo in koliko je v resnici potrebujemo. Čeprav sva s Klavdijo na vajah dosegali moj maksimum, vsakič do roba, sem vseeno komaj čakala naslednji trening. Ni bilo težko vztrajati do konca, saj tu ni konca – grem naprej. Osvojen način prehrane in aktivno preživljanje časa postajata moj način življenja. Uživam v naravi, zato sem že začela s tekom – naslednji cilj je udeležba na Istrskem teku. Moji občutki so wauuuu, noroooo, superrrr, rečem lahko samo hvala za dano priložnost Luki Koper in poklon Klavdiji in Leji za podporo in profesionalno delo.«

S programom »Preobrazba telesa« želimo spodbuditi zaposlene h krepitvi psihofizične kondicije in ohranjanju zdravja, produktivnosti ter dobrega počutja.

1970

je izšla prva številka Luškega glasnika, ki je postal stalni informator v družbi.

Foto: Jaka Ivančič

Abraham Luškega glasnika

Luški Glasnik je eden redkih internih časopisov v Sloveniji, ki redno izhaja vsak mesec. Njegovi zametki segajo v leto 1963, ko je začel izhajati list delovnega kolektiva luško-pretovornega podjetja Luka Koper.

Prva številka »pravega« časopisa, ki je postal stalni informator v družbi, je izšla leta 1970. Vse od takrat Luški glasnik nepretrgoma izhaja že 50 let.

Ob tej zavidanja vredni obletnici, ki jo praznujemo letos, smo se odločili za preobleko – tako oblikovno kot vsebinsko. Poslanstvo Luškega glasnika ostaja nespremenjeno: obveščanje vseh zaposlenih in širše luške skupnosti o dogajanju v Luki Koper, kakor tudi povezovanje zaposlenih ter skrb za njihovo nenehno rast in razvoj.

»V desetih letih se je zaradi uporabe pametnih naprav spremenil tudi način, kako »beremo« klasične medije in vsebine, kaj najprej pritegne našo pozornost, koliko v resnici preberemo. Zato smo si želeli sveže podobe in koncepta vsebin, bolj prijaznih za bralce. Ti so nam preko ankete sporočili, da je časopis nepogrešljiv del pristaniškega utripa in ga čutijo za svojega, kar nas ustvarjalce luškega časopisa iskreno veseli,« pravi Mateja Dominko, izvršna urednica.

50 let

Luški glasnik lahko preberete na www.luka-kp.si →
Medijski center → Luški glasnik

Spodbujamo dobro, **z nami** gre lažje

Navijamo za
čim več golov!

Sosedje podpirajo širitev pristanišča

V Luki Koper se zavedamo svoje odgovornosti ne le za dobre ekonomske rezultate, ampak tudi do sosedov in narave ter širšega okolja. Ali smo pri tem uspešni in kako nas vidijo okoliški prebivalci, vsako leto povprašamo prebivalce, ki živijo v neposredni bližini pristanišča. Več kot 80 odstotkov vprašanih ocenjuje Luko Koper kot uspešno, ugledno in družbeno odgovorno podjetje. Priznava ji pomemben prispevek h gospodarske-

>80 %

vprašanih ocenjuje Luko Koper kot uspešno, ugledno in družbeno odgovorno podjetje.

Foto: Daniel Škerjanc

mu razvoju države. Cestni promet in pristanišče sta prepoznana kot glavna vira obremenjevanja lokalnega okolja. Med negativnimi vplivi pristanišča so prebivalci izpostavili prah in hrup. Z dobro trojko so ocenili skrb, ki jo Luka Koper namenja varovanju okolja. 77 % vprašanih je seznanjenih z načrti za podaljšanje pomolov in širitev pristanišča v zaledje in kar 71 % jih te načrte podpira.

71 %

vprašanih podpira načrte Luke Koper.

Olimpijski komite

Foto: Aleš Fevžer

Špela Ponomarenko

Foto: Stanko Gruden/STA

1,4 milijona za sponzorstva in donacije

Sponzorstvom in donacijam je Luka Koper lani namenila 1,4 milijona evrov, od tega 64 % športu. Znova smo podprli vse največje športne klube na Obali, s katerimi imamo večinoma večletne pogodbe. Med njimi so Football Club Koper, Nogometni klub Dekani, Odbojcarski klub Luka Koper, Odbojcarski klub Ankaran Hrvatini, Košarkarski klub Koper Primorska, Rokometno društvo Koper, Žensko univerzitetno društvo Koper, Teniški klub Koper in Vaterpolo društvo Koper. Sponzoriramo dva največja športna dogodka na Obali, Istrski maraton, ki se od leta 2018 imenuje po naši družbi, in prireditev Ironman, ki je na Obalo pripeljal jeklene športnike s celega sveta. Luka Koper sodeluje s številnimi športnimi zvezami: Jadralno zvezo, Rokometno zvezo, Košarkarsko zvezo, Atletsko zvezo in Smučarsko zvezo – sponzoriramo moško in žensko skakalno reprezentanco.

Že več kot 20 let smo med večjimi sponzorji Olimpijskega komiteja Slovenije. Podpiramo vrhunske športnike, kot so: jadralki **Tina Mrak** in **Veronika Macarol**, kajakašica **Špela Ponomarenko**, teniška igralka **Andreja Klepač** in potapljačica **Alenka Artnik**.

Alenka Artnik

Foto: Stanko Gruden/STA

Že 20 let

podpiramo Olimpijski komite in vrhunske slovenske športnike.

64 %

sponzorskih sredstev Luke Koper je bilo namenjenih športu.

100-letnica nogometa v Kopru

»Veseli smo sodelovanja z Luko Koper, gre za štiriletno pogodbo. Želim si še sodelovanja koprskega gospodarstva. Ob 100-letnici kluba smo se vrnili v prvo ligo in razvijamo odlično domačo nogome-

tno šolo, brez katere nimamo kaj iskati v resnem nogometu. S prvoligaško ekipo želimo doseči kar najboljše rezultate,« poudarja predsednik FC Koper **Ante Guberac**.

Tudi v 2019 smo zagotovili donatorska sredstva zdravilišču Rdečega križa na Debelem rtiču. V Škocjanskem zatoku so z našo donacijo uredili vstopne točke in učne poti. Prisluhnili smo Obalni gasilski zvezi in pokrili del stroškov, ki so jih imeli zaradi železniške nesreče v Dolu pri Hrastovljah. Znesek 30.000 evrov pa smo nakazali društvu Palčica pomagalice za pomoč dečku Krisu, ki je zbiral sredstva za zdravljenje v ZDA.

Na področju kulture velja omeniti pogodbo s Pihalnim orkestrom Koper, ki ga družba podpira že od nastanka. Luka Koper je od lanskega leta generalni pokrovitelj Primorskega poletnega festivala, edinega kulturnega dogodka, ki združuje vse štiri obalne občine. Izobraževalno vrednost projekta smo prepoznali v sponzoriranju Zelene akademije, učilnice na jadnici, preko katere osnovnošolci in dijaki spoznavajo občutljiv morski ekosistem ob slovenski obali.

V okviru razpisa Živeti s pristaniščem smo lani podprli 250 projektov, katerim smo namenili več kot 120.000 evrov. Sredstva so večinoma prejeli prijavitelji z območja Kopra in Ankarana, saj je Luka Koper, skladno s Strategijo na področju sponzorstev in donacij, družbeno odgovorno podjetje, ki na tak način vrača okolju, na katerega ima pristaniška dejavnost največji vpliv.

250

projektov smo v letu 2019
podprli v okviru razpisa
Živeti s pristaniščem.

Foto: Miha Crnić

Še en mladinski objekt obnovljen s pomočjo Luke

V Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli rtič so 14. februarja organizirali srečanje donatorjev, ki so pripomogli k obnovi Mladinskega doma Martinček. Luka Koper podpira njihovo delovanje že od samega začetka, letos smo prispevali 20.000 evrov. »V Mladinskem zdravilišču in letovišču imamo štiri mladinske domove, ki so bili zgrajeni leta 1963. Od leta 2013 jih postopoma prenavljamo, trije so že obnovljeni, zadnji na vrsti pa je bil dom Martinček. Uredili smo nov požarni izhod, obnovili atrij, delno postavili novo termofasado, v nekaterih sobah

so bila nameščena nova okna in opravili smo še nekatera druga dela. Zbrali smo kar 54.000 evrov donacij, brez teh sredstev objekta ne bi mogli obnoviti,« se je na srečanju zahvalila vodja MZL Debeli rtič **Ana Žerjal**.

V letu 2019 so dosegli 99.000 nočitev in gostili več kot 16.000 otrok. V Luki Koper nam je kot dolgoletnemu donatorju v veliko veselje, da tudi z našo pomočjo ustvarjajo najboljše pogoje za zdravje in zadovoljstvo otrok. Med leti 2009 in 2020 smo jim namenili 360.000 evrov finančne pomoči.

Foto: Jaka Ivančič

Foto: Miha Olovec

Letos pomoč tistim, ki jih je epidemija najbolj prizadela

Glede na izredne razmere zaradi koronavirusa smo letos razveljavili razpis za sponzorska in donatorska sredstva iz sklada Živeti s pristaniščem. Veliko dogodkov in aktivnosti, ki so jih društva in klubi prijavi na razpis, je zaradi vladnih ukrepov za zavezitev pandemije odpadlo. Sredstva, ki so bila namenjena za razpis, bomo namenili tistim zdravstvenim

in dobrodelnim organizacijam, ki nudijo pomoč tistim, ki jih je epidemija najbolj prizadela. Med drugim smo omogočili nakup tablic, ki jih je Zavod za šolstvo RS razdelil otrokom iz socialno ogroženih družin za potrebe učenja na domu. Vsem prijaviteljem se zahvaljujemo za dobre ideje, ki jih bomo s skupnimi močmi, v prihodnje, poskušali uresničiti.

Sredstva, ki so bila namenjena za razpis, bomo namenili tistim zdravstvenim in dobrodelnim organizacijam, ki nudijo pomoč ljudem, ki jih je epidemija najbolj prizadela.

»V Luki smo že bili in pridemo vsako leto z otroci. Vedno znova nas preseneti s svojo velikostjo in pestrim dogajanjem.«

Družini **Stojkovič** in **German** iz Bertokov

Rekordni obisk
pristaniškega dneva

Foto: Dino Škorja Jugovac

Pristaniški dan znova navdušil

13. Pristaniški dan 18. maja 2019 je bil znova navdušujoč, saj smo poželi številne pohvale od blizu in daleč, Luko pa po novem nosi v srcu okrog 4.000 obiskovalcev iz cele Slovenije. Avtobusi, ladja, vlakec, kolesa ... Odziv je praktično vedno enak: navdušenje in občudovanje, pa tudi spoštovanje do Luke se po vsakem ogledu poveča.

Celodnevno druženje smo na Ukmarjevem trgu tudi lani popestrili z zanimivim programom - gledališke predstave za različne starosti, ustvarjalne in izobraževalne delavnice, gibalni poligon, zabavno fotografiranje, zanimivi eksperimenti in še kaj. Tema je bila Plastika v morju in skrb za morje, zato smo pripravili tudi tematsko hiško, v kateri smo opozarjali na pereč problem uporabe plastike ter kako lahko vsak od nas zmanjša njeno uporabo.

Letos je zaradi državnih ukrepov ob pandemiji tradicionalni Pristaniški dan maja odpadel. V Luki preučujemo možnosti, če bi ga letos izvedli ob drugem terminu. Javnost bomo o tem pravočasno obvestili.

Luka v očeh najmlajših

V Luki letno odpremo vrata 20.000 obiskovalcem, od tega je kar 5.000 osnovnošolskih otrok iz cele Slovenije, približno polovica iz nižje stopnje. Najmlajši so za vodiče nekoliko trši oreh, saj jim je jezik odraslih še manj razumljiv.

Da bi majhnim nadobudnežem olajšali predstavo o procesih in dejavnostih v luki, smo se odločili, da jim ob vstopu v pristanišče podarimo knjižico, narejeno prav zanje. Vsebinsko zasnovano, besedila in izbor fotografij smo pripravili v Službi za odnose z javnostmi. Za »prevod« v otroški jezik in domišljijo smo se povezali s strokovnjaki za otroško literaturo iz Mladinske knjige, ki ustvarjajo revijo Ciciban. Z njimi smo vsebino prelili v za-

Otroci Osnovne šole Škofije na ogledu Luke Koper

nimivo zgodbo o pristanišču, popestrjeno z domiselnimi ilustracijami. Dodatek h knjižici je prav poseben zemljevid Luke, seveda tudi ilustriran in prilagojen za otroško razumevanje, hrbtno stran plakata pa dopolnjujejo didaktične igre in zanimivosti.

Viktor Udovič, vodič, Klub upokojenih delavcev Luke Koper

»Vodiči se v približno eni uri, kolikor traja ogled, trudimo povedati o Luki čim več. Obiskovalce zanima praktično vse - kakšni so tovari, kamionski in vagonski promet, velikost, število, vrste ladij ... Odhajajo vidno zadovoljni in navdušeni nad obiskom Luke, slovenskega okna v svet, urejene in čiste Luke.«

Lani rekord potnikov, letos ...

Na potniškem terminalu smo lani postavili nov rekord, saj je v Koper priplulo več kot 115 tisoč potnikov. S tem smo podrli obstoječi rekord iz leta 2011, ko smo potniško sezono zaključili s 108.820 potniki. K nam prihajajo vedno večje potniške ladje z več potniki.

Vse več je tudi ladjarjev iz višjega cenovnega razreda, ki gostom ponujajo kakovostne storitve in visoko vrednotijo pestro ponudbo destinacije. V to skupino spadajo ladjarji Azamara, Silversea, Oceania, Regent Seven Seas, Crystal Cruises in Viking, s katerimi plujejo predvsem turisti iz Nemčije, Severne Amerike in Velike Britanije.

Med postankom v Kopru gostje najpogosteje obiskujejo Koper, Ljubljano, Piran, Postojno in Bled. Na Obali se najraje sami sprehodijo po mestnem jedru ali se udeležijo klasičnih vodenih ogledov

obalnih mest oz. se na raziskovanje odpravijo z avtobusi »hop-on hop-off«, obiščejo pa tudi zaledje in degustirajo domačo kulinariko, vino in oljčno olje.

Bojan Barbič, vodja PC Potniški terminal: »Prvotno so bili obeti za letošnje leto skoraj na takem nivoju kot lani, žal nas je pandemija popolnoma ustavila. Celotno svetovno ladjevje je trenutno v popolnem mirovanju. Čaka se ponovni zagon, ki je predviden v avgustu, lahko celo prej. Vse je odvisno od logistike, kako se lahko potniki vkrcajo. Poudarek je na bistveno večji varnosti, manjšemu številu potnikov na ladji ipd. V Luko Koper bomo sledili vsem priporočilom NIJZ. Ladjarji se pritožujejo, da ni globalne regulative ali priporočil, kako ukrepati v tem trenutku. Obračajo se na destinacije, naj jim pomagajo ponovno kreirati povpraševanje potnikov in jih prepričati, da je destinacija varna, zdrava in urejena.«

Koper je destinacija, ki ima izredno močno razpršenost, saj se 40 % potnikov odloča za izlete po vsej Sloveniji. S tega vidika je Koper bistveno bolj trajnosten, kot na primer Benetke.

115.000

potnikov je lani priplulo v Koper.

Foto: Kristjan Stojaković

Na potniškem terminalu smo lani postavili nov rekord.

>70

prihodov potniških ladij v letu 2019

Vez med generacijami

»Odnos Luke Koper do bivših zaposlenih lahko mirne vesti ocenim v presežnikih. V času pandemije so luški delavci - prostovoljci poskrbeli tudi za luške upokojence, za kar smo jim neizmerno hvaležni. Klub upokojenih delavcev Luke Koper in Luka posebno skrb namenjamo upokojevanju delavcev Luke. Ker smo videli težke prehode v upokojitev, smo se odločili pomagati. Nove upokojence iz Luke Koper želimo pripraviti na jesen življenja. V sodelovanju z upravo, strokovnimi službami, kadrovsko službo in socialnimi delavci smo pripravili Program upokojevanja. Stiske upokojencev se dotikajo širšega okolja, zato smo k sodelovanju pritegnili tudi Večgeneracij-

Ladjarji sprejemajo nove
ukrepe na ladjah, kot so
bistveno večja varnost, manjše
število potnikov na ladji ipd.

Foto: Kristjan Stojaković

Spominsko obeležje očetu Luke Koper

ski center Koper, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in druge, da delavce pred upokojitvijo seznanijo s možnostmi, aktivnostmi itd. v pokoju. S tem projektom bi želeli ljudem osvetliti, kako in kam po upokojitvi, da niso prepuščeni samim sebi,« poudari **Branko Matič**, Klub upokojenih delavcev Luke Koper.

»Odnos Luke Koper do bivših
zaposlenih lahko mirne vesti
ocenim v presežnikih.«

Ob 61. obletnici prihoda prve prekooceanske ladje Gorica v pristanišče Koper, 7. decembra lani, je Klub upokojenih delavcev Luke Koper postavil spominsko obeležje. Tabla na prvem privezu današnjega potniškega terminala obeležuje dva posebna spomina. Prvi je posvečen Danilu Petrinji – Primožu, očetu Luke Koper, ki je s svojo ekipo kljub nasprotovanju le v dobrem letu in pol uspel zgraditi prvi privez. Kasneje je delal smeje razvojne korake.

Drugi spomin je na prihod prve čezoceanske ladje Gorica v Luko Koper. Klub upokojenih delavcev Luke Koper se je na svečanosti zahvalil Luki Koper za posluh in finančno podporo.

Obeležje sta odkrila Petrinjeva sinova Miran in Jadran.
Foto: Tatjana Jazbec

Glavni pobudnik postavitve obeležja je bil luški upokojenec in tesen Petrinjev sodelavec Viktor Udovič.

Simfonija iz pristanišča na koprsko ulice

Pristaniški večer je 14. septembra lani razburkal veličasten koncert orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Skladiščni plato ob 1. in 2. vezu se je za ta dogodek spremenil v oder z luško sceno. Na prireditev je prišlo skoraj 900 udeležencev, več sto pa se jih je na topel sobotni večer drenjalo na pločnikih, bližnji razgledni ploščadi in oknih sosednjih hiš ter okolici izven luške ograje. Luka Koper je sodelovala kot partner in podpornik projekta, organizatorji pa so bili MOK, Društvo prijateljev Koper in Koda events. Poleg donacije in operativne

podpore na terenu smo kupili tudi kvoto vstopnic in med zaposlene razdelili 30 parov vip vstopnic. Odzivi po koncertu so bili odlični.

»Vesel sem, da sem že na začetku sezone doživel to izkušnjo. Svež zrak, čarobnost morja in sončnega zahoda ter industrijski videz pristanišča. Vse to mi je bilo zelo všeč.« je po koncertu strnil doživetje nemški dirigent **Philipp von Steinacker**, ki je kot stalni gostujoči dirigent v Slovensko filharmonijo prišel šele letos.

Foto: Jaka Ivančič

Foto: Jaka Ivančič

»Vesel sem, da sem že na začetku sezone doživel to izkušnjo. Svež zrak, čarobnost morja in sončnega zahoda ter industrijski videz pristanišča. Vse to mi je bilo zelo všeč.«

dirigent Philipp von Steinacker

»Čestitke organizatorjem, enkraten dogodek. Predvsem zaradi scene, ki ni običajna za take vrste prireditev. Name je naredila veličasten vtis luška kulisa, ki je navdahnila tudi nastopajoči orkester s solisti. Lep poletni večer tudi z družabno noto.« **Edi**

»Kot pristanišče smo pokazali, da nismo le industrija ali kup železa, ki pretovarja kontejnerje, železo in šteje tone ... Imamo zanimivo vsebino, ki lahko lepo živi z mestom. Sobivanje pristanišča in mesta je izrednega pomena, ki zahteva obojestransko razumevanje in spoštovanje.« **Bojan**

»Lepo je bilo videti na stežaj odprta okna bližnjih stanovalcev.«

Borut

»Veličasten koncert pod milim nebom, ob osvetljenih dvigalih in morju je bila scena neobičajna pa vendar izjemna. Vse pohvale vsem nastopajočim ter organizatorjem in vsem, ki so pripomogli k izvedbi tega čudovitega dogodka.« **Bojana**

Foto: Jaka Ivančič

Sodelovanje z mediji

»Z Luko Koper smo v tej sezoni odprli novo poglavje tesnega sodelovanja na področju medijske promocije lokalnega športa. V studiu vsak mesec gostimo enega od športnikov ali športnih klubov, prav tako dvakrat tedensko v rubriki "Z Luko Koper lažje do zmage" skupaj s športniki komentiramo rezultate in aktualno dogajanje. Odzivi so odlični,« je povedal **Mitja Čehovin**, odgovorni urednik Radia Capris.

»V času epidemije Covid 19 smo z Luko Koper zasnovali tudi projekt brezplačne medijske podpore manjšim lokalnim podjetnikom, ki so se zaradi "korona krize" znašli v stiski. Projekt je pritegnil res neverjetno število podjetnikov iz Obalno-kraške regije, tako da smo ga podaljšali v poletje. Mali podjetniki so pomemben steber gospodarstva tudi v lokalnem okviru, zato se zavedamo svoje vloge in želimo dati vse od sebe, da jim pomagamo prebroditi naslednje mesece.«

Plastika? Ne, hvala!

Na onesnaževanje morja s plastiko smo maja lani ozaveščali skupaj z Radiom Koper. Gostinske obrate na Obali smo povabili k zamenjavi plastičnih slamic z biorazgradljivimi. Akcijo smo predstavi-

li tudi na lanskem Pristaniškem dnevu. Hitro so se nam pridružili številni obalni lokali. Skupaj smo razdelili 40.000 biorazgradljivih slamic.

Partnerji v znanju in razvoju

Izr. prof. dr. Peter Vidmar

Vir: arhiv FPP

Fakulteta za pomorstvo in promet iz Portoroža, ki opravlja znanstveno-raziskovalno in izobraževalno dejavnost pretežno s področja pomorstva in prometa, junija letos praznuje 60-letnico delovanja. Pri uvajanju najnovejših znanj in raziskav že vrsto let dobro sodeluje z Luko Koper. Priložnosti in izzive pomorske logistike pojasnjuje dekan **izr. prof. dr. Peter Vidmar**.

Letos fakulteta praznuje 60-letnico delovanja. Kako se prilagajate velikim spremembam v logistiki? Katera znanja s tega področja bodo ključna v prihodnosti?

Na fakulteti skrbno spremljamo dogajanja v transportnem sektorju in v logistiki ter skladno s tem tudi dopolnjujemo naše študijske programe. Tako bomo letos začeli z novima akreditiranimi študijskima programoma 2. stopnje Promet in Pomorstvo. Pri Prometu smo dali podarek novim vsebinam, ki so povezane z logistiko in intermodalnimi terminali. Zavedamo se namreč, da so znanja, ki so danes potrebna v transportu in logistiki, precej drugačna od znanj, ki so bila potrebna pred 30 leti. Znanja, ki jih bomo potrebovali v prihodnosti, bodo zopet

Na prenovljenem drugostopenjskem študiju pričakujemo študente, pripravljene na raziskave t.i. zelenih veščin za omejevanje onesnaženj zaradi običajnega delovanja ladij in izrednih razmer.

drugačna, saj bodo temeljila na avtomatizaciji in digitalizaciji transportno logističnih procesov. Vse več je tudi praktičnega znanja, ki ga študentom predstavijo naši profesorji skupaj s sodelavci iz gospodarstva. Zato so naši študenti zaposljivi v špedicijskih podjetjih, pomorskih agencijah, sodobnih skladiščih in terminalih, pri prevoznikih in seveda v pristanišču.

Kako ste zadovoljni z vpisom oziroma z zanimanjem za poklice, povezane s pomorstvom?

Stanje vpisov na Oddelku za pomorstvo navkljub povečanim potrebam po njih v zadnjih letih upada, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Pomorsko izobraževanje išče rešitve s pomorsko transportno industrijo, ki je v svetu odgovorna za prevoz 80 % blaga in razvija množico poklicev, ki so povezani s plovbo. Pomorska prvostopenjska programa Navtika in Ladijsko strojništvo predvidevata vpis študentov, motiviranih za delo v posebnih bivalnih enotah, v katerih morajo biti sposobni ne le ohraniti sebe, ladjo in blago na krovu, ampak tudi naravno okolje. Veseli smo vseh maturantov, ki so temu

motivu pripravljeni prilagoditi svoje življenjske načrte, posebna spodbuda pa so dijaki, ki so štiri leta srednje šole že posvetili pomorskemu poklicu. Študij ladijskega strojništva je med epidemijo posebno oživel s preizkušanjem v oblaku delujočega simulatorja ladijskega stroja, trenutno največjega pomorskega podjetja Wärtsilä. Študente, ki jih vleče v raziskovanje, nekaj se jih je kalilo na FPP, osveščena industrija zelo išče.

Na prenovljenem drugostopenjskem študiju pričakujemo študente, pripravljene na raziskave t.i. zelenih veščin za omejevanje onesnaženj zaradi običajnega delovanja ladij in izrednih razmer.

Na katerih področjih sodelujete z Luko Koper?

Z Luko Koper sodeluje fakulteta že vrsto let. V Luko Koper študentje opravljajo študijsko prakso, tam so zaposleni številni naši diplomanti. Na strokovnem nivoju je naše sodelovanje izjemnega pomena, saj se številne maritimne in varnostne študije ter študije za strateški razvoj kopskega pristanišča izdelujejo na Fakulteti za pomorstvo in promet.

Najbolj aktualen je projekt z naslovom: Razvoj trajnostnega modela rasti "zelenega pristanišča", ki ga sofinancira Agencija za raziskave RS. Namen projekta je preučiti strokovne podlage za nadaljnjo širitev pristaniških kapacitet v morje, kjer je največji izziv premeščanje velikih količin mulja iz morskega dna na druge lokacije v morju.

80 %

blaga se prepelje v pomorsko transportni industriji

Jadrnico Fakultete za pomorstvo in promet Luka Koper sponzorira že več kot 10 let.

Foto: arhiv FPP

KVIZ

Pripravljeni na izziv?

Odgovori pravilno in si prisluži zanimivo nagrado.

Foto: Kristijan Stojaković

Kako se imenuje dan odprtih vrat Luke Koper?

- ☐ Morski dan
- ☐ Pristaniški dan
- ☐ Luški dan

Koliko denarja Luka Koper letno nameni lokalnemu okolju (koncesijska dajatev, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča)?

- ☐ več kot 10 milijonov evrov
- ☐ 8 milijonov evrov
- ☐ 2 milijona evrov

Skupina Luka Koper zaposluje:

- ☐ 700 ljudi
- ☐ 1.200 ljudi
- ☐ več kot 1.700 ljudi

Na vprašanja odgovorite preko FB Luke Koper <https://sl-si.facebook.com/LukaKoper.PortofKoper>
Odgovore pričakujemo najkasneje do vključno **24. julija 2020**.

Podeljujemo **20 praktičnih nagrad**: majčka Luke Koper + steklenička Luke Koper.

Ugodne počitnice v apartmajih Luke Koper

Luka Koper upravlja s počitniškimi apartmaji na treh lokacijah: v Čezsoči, v Kranjski Gori in na Pokljuki.

Krasna si bistra hči planin ... Čezsoča

Naselje Čezsoča se razprostira med gorami, le slabe 3 km od Bovca. Navdušuje s pogledom na reko Sočo, ki slovi po svoji smaragdni barvi in živahnih brzicah. Počitnice si lahko popestrite z raftingom, kajakom, kanjoningom, ribolovom, kolesarjenjem, pohodništvom, jahanjem, kopanjem v naravnih kopališčih ...

Foto: Metka Vehovar Piano

Vsestranska Kranjska Gora

Počitniški apartmaji Luke Koper v Kranjski Gori so del hiše Spominčica, ki je le nekaj metrov od jezera Jasna in par minut od centra mesta. Poleg treh 5-posteljnih apartmajev je na voljo tudi apartma s 6 ležišči, počitnikarji pa lahko uporabljajo tudi skupni prostor za družabna srečanja.

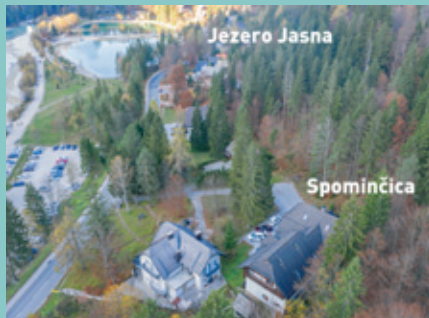

Foto: Kristjan Stojaković

Luška koča v osrčju Triglavskega parka

Počitniška hiša Šavrinka sredi pokljuških gozdov navdušuje v vseh letnih časih. Primerna je tako za dopustnike, ki želijo počitniške dneve preživeti aktivno, kakor tudi tiste, ki se želijo predati ležernemu tempu in občudovati prekrasno naravo. Bohinjsko in Blejsko jezero sta od koče oddaljeni manj kot 20 km.

Foto: Vladimir Stupar

Razpoložljivost počitniških kapacitet in cenik najema lahko preverite:

- po telefonu na **05 66 56 900** ali po elektronski pošti (info@luka-kp.si),
- zaposleni pa tudi na LukaNetu v rubriki "Počitnikovanje".

Podrobni opisi vseh enot/lokacij s fotografijami so na voljo na naslovu www.luka-kp.si/slo/pocitniske-kapacitete.

Luški **vozli**

Izdala in založila: Luka Koper, d. d. / Vsebinska in kreativna zasnova: Fit media d. o. o. / Uredništvo: Sebastian Šik, Mateja Dominko, mag. Vanesa Čanji / Oblikovanje: Metka Vehovar Piano, Fit media d. o. o. / Tisk: Tiskarna Vek Koper / Naklada: 15.300 izvodov / Julij 2020 / ISSN 2712-5734

Luka Koper, d. d. / Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper / t: +386 (0)5 66 56 100 / e: zsp@luka-kp.si
www.luka-kp.si / www.zivetispristaniscem.si